

Jaarverslag 2015

Samenwerkingsverband VO Utrecht en Stichtse Vecht

mei 2016

Inhoudsopgave

Voorwoord	4
Bericht van het bestuur	5
Samenvatting	6
1. Jeugd, zorg en passend onderwijs verbonden	7
1.1 Kern	7
1.2 Doelstelling en beoogde resultaten	7
1.3 Toelichting op de resultaten voor 2015	7
1.4 Ontwikkel- en verbeterpunten	8
2. Sterke basis	9
2.1 Kern	9
2.2 Doelstelling en beoogde resultaten	9
2.3 Toelichting op de resultaten voor 2015	9
2.4 Ontwikkel- en verbeterpunten	10
3. Steun waar nodig	11
3.1 Kern	11
3.2 Doelstelling en beoogde resultaten	11
3.3 Toelichting op de resultaten voor 2015	11
3.4 Ontwikkel- en verbeterpunten	12
4. OPDC Utrecht als tussenvoorziening	13
4.1 Kern	13
4.2 Doelstelling en beoogde resultaten	13
4.3 Toelichting op de resultaten voor 2015	13
4.4 Ontwikkel- en verbeterpunten	14
5. Speciaal als het moet	15
5.1 Kern	15
5.2 Doelstelling en beoogde resultaten	15
5.3 Toelichting op de resultaten voor 2015	15
5.4 Ontwikkel- en verbeterpunten	15
6. Doorgaande schoolloopbanen, arrangeren volgens één plan	16
6.1 Kern	16
6.2 Doelstelling en beoogde resultaten	16
6.3 Toelichting op de resultaten voor 2015	16
6.4 Ontwikkel- en verbeterpunten	18
7. Een sterke positie van ouders	19
7.1 Kern	19
7.2 Doelstelling en beoogde resultaten	19
7.3 Toelichting op de resultaten voor 2015	19
7.4 Ontwikkel- en verbeterpunten	19
8. Monitoring en evaluatie	20
8.1 Kern	20
8.2 Doelstelling en beoogde resultaten	20
8.3 Toelichting op de resultaten voor 2015	20
8.4 Ontwikkel- en verbeterpunten	20

9.	Inrichting, organisatie en communicatie	21
9.1	Doelstelling van Sterk VO	21
9.2	Staf en bedrijfsvoering	21
9.3	Medezeggenschap	21
9.4	Organisatie- en overlegstructuur	21
9.5	Klachten en bezwaren	21
9.6	Communicatie	21
10.	Financieel jaarverslag	
10.1	Ontwikkelingen in 2015	22
10.2	Financiële positie van Sterk VO: kengetallen	22
10.3	Balans van Sterk VO per 31 december 2015	22
10.4	Financiële gang van zaken in 2015	22
	10.4.1 Financiële organisatie van Sterk VO	22
	10.4.2 Exploitatie van Sterk VO	24
	10.4.3 Bedragen rechtstreeks aan VO scholen uitgekeerd	25
10.5	Treasury beleid	
10.6	Continuïteitsparagraaf	26
10.7	OPDC Utrecht	27
10.8	Schoolloopbanen	28
10.9	Passend onderwijs	29
10.10	Bedrijfsvoering	30
10.11	Penvoerderschap subsidie plusvoorzieningen RMC regio Utrecht	31
10.12	Risico's en risicobeheersing	31
10.13	Verantwoording subsidies gemeente Utrecht	31
Bijlage		
1.	Aansluitingsopgaven passend onderwijs en zorg voor jeugd 2015	32

Voorwoord

Met genoegen bied ik u het derde jaarverslag van Sterk VO aan. Voor dit jaarverslag is het [Ondersteuningsplan](#) dat Sterk VO voor 2014 -2018 heeft opgesteld, het uitgangspunt. In het Ondersteuningsplan staat op alle onderdelen van beleid beschreven wat de doelen en gewenste resultaten zijn, welke indicatoren we gebruiken om die resultaten zichtbaar te maken en welke instrumenten we inzetten om de benodigde gegevens op tafel te krijgen. In dit jaarverslag geven we het behaalde resultaat eind 2015 en per onderdeel ook de verbeter- en ontwikkelpunten. Dit jaarverslag dient als kwalitatieve en kwantitatieve verantwoording voor de schoolleiders en de partners van Sterk VO over de inzet en resultaten in 2015 en sluit aan bij de jaarlijkse actualisatie van het Ondersteuningsplan. In hoofdstuk 10 wordt de verbinding gemaakt tussen de doelen en activiteiten uit het Ondersteuningsplan en de realisatie op de programmabegroting. De integrale financiële verantwoording van Sterk VO vindt plaats in de jaarrekening 2015.

Wat hebben we bereikt in 2015?

- Vanuit de gezamenlijke visie op passend onderwijs is de kernpartneraanpak¹ verder verstrekt, de aansluiting met het stedelijk VO team jeugd en gezin in gang gezet en met de scoiale wijkteams in Stichtse Vecht voorbereid.
- De coördinatie op overgangen in de schoolloopbaan (PO/SO-V(S)O-MBO) en het 'schoolloopbaandenken' wordt uitgevoerd in projecten als De Overstap en Schoolwerkt, in afspraken over de overstap VO-VO en in de POVO procedure.
- Het Loket Passend Onderwijs/POVO heeft een duidelijke positie en werkwijze en vervult een belangrijke rol in de samenwerking met het samenwerkingsverband Utrecht PO en met de regio.
- Het aantal thuiszitters is door intensieve en effectieve samenwerking tussen de scholen, Leerplicht en Sterk VO stabiel laag. Er wordt nog meer geïnvesteerd in de analyse van casuïstiek en een aanpak op maat die schoolgang waar mogelijk bevordert.
- Het OPDC Utrecht heeft opnieuw een groot aantal leerlingen teruggeschakeld.
- Het onderwijs- en ondersteuningsaanbod is verder versterkt. Het bovenschools aanbod aan testen en toetsen is gecontinueerd, alle VO scholen hebben een basisplusprofiel, er zijn integratieklassen op het OPDC en de Fritz Redschool, havo/vwo-scholen nemen deel aan het activeringstraject.

Het jaarverslag van Sterk VO geeft inzicht in de bijdrage van het samenwerkingsverband aan het realiseren van de opdracht om iedere leerling passend onderwijs met ondersteuning op maat te bieden. De bijdragen van alle scholen en besturen aan kwalitatief goed en passend onderwijs zijn beschreven in de jaarverslagen per bestuur. Op alle niveaus wordt hier heel hard aan gewerkt.

We realiseren ons goed dat de resultaten van Sterk VO een mooie opbrengst zijn van de inspanningen die gezamenlijk in de afgelopen jaren gepleegd zijn. Natuurlijk zijn er ook verbeterpunten. Die liggen met name op de kwaliteit van het cyclisch werken op alle niveaus (samenwerkingsverband, school, leerling), eigenaarschap en rolneming en een verdere vereenvoudiging van procedures en basisdocumenten. Deze verbeterpunten passen ook goed bij de volgende fase waarin het samenwerkingsverband zich bevindt: van pionieren en bouwen naar versterken en doorontwikkelen.

Gezien de financieel gezonde situatie van Sterk VO is er meer ruimte voor de scholen om in de komende periode nieuwe activiteiten te ontplooiën die bijdragen aan het versterken van hun basis en de schoolloopbaan van hun leerlingen. Het bestuur ziet het mede als zijn verantwoordelijkheid om de scholen te stimuleren hierop hun vragen en behoeften in beeld te brengen.

Goede resultaten zijn voor een groot deel te danken aan de inzet van en de samenwerking met onze scholen en besturen, de kernpartners, de gemeenten Utrecht en Stichtse Vecht, met OCW en alle instellingen en organisaties die leerlingen en scholen ondersteunen bij het realiseren van passend onderwijs.

Op deze plaats wil ik daarvoor graag mijn dank en waardering uitspreken.

Utrecht, mei 2016

Ank Jeurissen
Directeur Sterk VO

---

¹ Per school een team van een leerplichtambtenaar, jeugdverpleegkundige, gezinswerker/schoolmaatschappelijk werker en een begeleider passend onderwijs van het samenwerkingsverband.

Bericht van het bestuur van Sterk VO

Algemeen

Het bestuur van Sterk VO vormt het bevoegd gezag van het samenwerkingsverband. Het bestuur bestaat uit 9 bestuursleden namens 10 aangesloten besturen. Tot het samenwerkingsverband behoren 23 scholen voor voortgezet en 4 scholen voor voortgezet speciaal onderwijs.

Bestuur en toezicht

Het bestuur van Sterk VO heeft gekozen voor een bestuur-/directiemodel. Het bestuur is eindverantwoordelijk voor de instandhouding van het samenwerkingsverband en heeft ook de rol van intern toezichthoudend orgaan. De meeste bestuursbevoegdheden worden gemandateerd of gedelegeerd aan de directeur. Het bestuur keurt de begroting, het ondersteuningsplan, het jaarverslag en de jaarrekening goed en bewaakt de koers van Sterk VO. Het bestuur heeft samen met de directeur een inhoudelijk [toezichtkader](#) ontwikkeld, gebaseerd op de principes van good governance. Hierin is vastgelegd wie toezicht houdt waarop en wanneer men tevreden is over het gevoerde beleid. Het bestuur volgt vervolgens als toezichthouder de resultaten. De directeur is verantwoordelijk voor de uitvoering van bestuursbeleid en doet dit in overleg met de schoolleiders. Sterk VO heeft hiermee gekozen voor het model van een toezichthoudend bestuur en een directeur met een ruim mandaat. Sterk VO heeft een signalerings- en adviesfunctie naar de verantwoordelijke schoolbesturen. Het bestuur van Sterk VO heeft zijn toezichthoudende taak in 2015 naar behoren kunnen uitvoeren. Dit is in elke bestuursvergadering getoetst.

Samenstelling bestuur Sterk VO

Het bestuur van Sterk VO bestond in 2015 uit de volgende personen:

Henkjan Bootsma (voorzitter)	Willibrord Stichting Utrecht en Stichting PCOU
Leon de Wit (vice-voorzitter)	NUOVO Scholengroep Utrecht
Gertjan van der Brugge (vanaf juli 2015)	Stichting VO De Vechtstreek
Peter van der Poel (tot december 2015)	Stichting Wellant
Gerard Toonen	Stichting Evangelisch Bijbelgetrouw VO
Jan Reitsma (secretaris)	Stichting De Kleine Prins
Thea Meijer	SPO Utrecht
Marnix Wiersma	Stichting Fritz Redlschool
Kees de Bruin	Stichting Speciaal Onderwijs Midden Nederland/Beukenrode Onderwijs
<i>Tinie van Aalsum</i>	<i>Toehoorder namens Kentalis/Auris</i>

Vergaderingen van het bestuur

Het bestuur heeft in 2015 vijf keer vergaderd en twee keer gezamenlijk met schoolleiders. Het bestuur evalueert aan het eind van elke vergadering. De voorzitter van het bestuur heeft namens Sterk VO deelgenomen aan het Op Overeenstemming Gericht Overleg (OOGO) van de gemeenten Utrecht en Stichtse Vecht en de directeur namens het bestuur aan het OOGO van de Regio Utrecht West.

De belangrijkste besluiten van het bestuur in 2015 hebben betrekking op:

- voortgang van passend onderwijs
- voorwaarden (continuering subsidie, huisvesting) voor instandhouding OPDC Utrecht
- voorbereiding op de wetswijziging lwoo/pro en de mogelijkheid tot opting out

Het bestuur heeft onder meer toezicht gehouden door middel van het vaststellen van:

- het ondersteuningsplan en de meerjarenbegroting
- de jaarrekening en het jaarverslag 2014

Dialoog met belanghebbenden

Er is een Ondersteuningsplanraad (OPR) waarin elk bestuur twee zetels heeft. Het bestuur wordt geïnformeerd over de voortgang van de OPR, vergaderstukken komen beschikbaar op de website. Het bestuur is vertegenwoordigd bij de jaarlijkse werkconferenties en gezamenlijke schoolleidersoverleggen van Sterk VO.

Tot slot

Het bestuur van Sterk VO dankt de directeur en alle medewerkers, schoolleiders en partners voor de uitstekende samenwerking en hun inzet om iedere leerling een passende plek te bieden.

Namens het bestuur van Sterk VO,
Leon de Wit, vice-voorzitter

Samenvatting: wat hebben we bereikt in 2015?

Sterke basis

- doorontwikkeling van basisplusprofielen in het VO
- alle scholen hebben hun schoolondersteuningsplan geactualiseerd
- bovenscholings aanbod van testen en toetsen
- activeringstraject op havo/vwo-scholen

Steun waar nodig

- team passend onderwijs verder versterkt in rol en positionering
- kernteams in het VO stevig neergezet, aansluiting met gemeentelijke buurt- en wijkteams in gang gezet
- integratieklassen op OPDC en VSO

OPDC Utrecht als tussenvoorziening

- 297 leerlingen bediend, tijdens het schooljaar een instroom van 134 leerlingen
- 147 leerlingen zijn uitgestroomd: 44 leerlingen met een diploma, 91 leerlingen naar VO of MBO, 39 leerlingen naar het VSO en 4 anders

Speciaal als het moet

- samenwerking met VSO scholen in regio versterkt, routes beter bekend en afgestemd, uitwisseling op loket- en uitvoeringsniveau
- met scholen en gemeenten inventarisatie en doorontwikkeling van onderwijszorgarrangementen

Doorgaande schoolloopbanen

- aantal thuiszitters stabiel laag (rond 40)
- 100% van de leerlingen in het PO voor 1 juni 2015 geplaatst
- collegiaal overleg overstap POVO en themabijeenkomsten georganiseerd; procedure aangepast
- overstapcoaches ingezet voor VO-MBO en overstap Tafels georganiseerd
- netwerk LOB en projectteam De Overstap gecontinueerd
- voorbereiding van opting out Iwoo via schoolleiders en Loket Passend Onderwijs/POVO uitgerold

Samenwerken met ouders

- informatie over passend onderwijs voor ouders verder ontsloten via website
- bijeenkomsten met ouderpool POVO georganiseerd
- met besturen PO ouderinformatieavonden POVO georganiseerd
- 3 vergaderingen van de Ondersteuningsplanraad (ouders en personeel) georganiseerd

Monitoring en evaluatie

- Onderwijs Transparant (OT) verder verbeterd als digitaal systeem voor schoolloopbanen en arrangeren
- kwaliteitszorgcyclus verder verbeterd

Organisatie, bedrijfsvoering en communicatie

- effectief georganiseerde en goed lopende overlegstructuur binnen Sterk VO, met de gemeente Utrecht en Stichtse Vecht en met partners om het onderwijs
- Ondersteuningsplan in OOGO besproken en instemming van de Ondersteuningsplanraad
- bedrijfsvoering en ICT ingericht op passend onderwijs en Iwoo/pro
- actieve communicatie via website, maandelijkse nieuwsbrieven, conferenties, trainingen, enquêtes, netwerken en landelijke conferenties

1. Jeugd, zorg en passend onderwijs verbonden

1.1 Kern

Passend onderwijs betekent dat iedere leerling goed onderwijs krijgt, zijn schoolloopbaan zonder onderbrekingen kan doorlopen en daarbij ondersteuning krijgt als dat nodig is. Sterk VO wil passend onderwijs realiseren voor elke jongere. Daaronder vallen twee hoofdoopdrachten: het bevorderen van een sterke basis op school en het ondersteunen van de schoolloopbaan van leerlingen. Binnen Sterk VO werken scholen, kernpartners (leerplicht, schoolmaatschappelijk werk/jeugdteam, de jeugdgezondheidszorg, het samenwerkingsverband) en de gemeenten Utrecht en Stichtse Vecht samen aan onderwijs en ondersteuning op maat. De visie op passend onderwijs en zorg voor de jeugd is samengevat: een sterke basis, steun waar nodig, speciaal als het moet. Ondersteuning wordt ingezet volgens het principe van één kind, één gezin, één plan en ouders worden altijd betrokken.

1.2 Doelstelling en beoogde resultaten

Jeugd, zorg en passend onderwijs verbonden	
Wat willen we bereiken?	Eind 2015 heeft elke school een goed werkend kernteam, zijn de kernteams VO en de jeugd- of wijkteams in de gemeenten Utrecht en Stichtse Vecht goed verbonden en is de toegang tot aanvullende zorg helder georganiseerd.
Wat gaan we daarvoor doen?	a. In 2015 worden twee stedelijke jeugdteams ingericht. b. In april 2015 bevestigen Sterk VO en de gemeenten Utrecht en Stichtse Vecht in het OOGO deze aansluitingsopgave. c. Eind 2015 hebben Sterk VO en de gemeenten Utrecht en Stichtse Vecht deze aansluitingsopgave uitgewerkt in samenwerkingsafspraken.
Hoe meten we onze prestaties?	a. De aansluiting tussen de kernteams VO en de jeugd- en wijkteams wordt gemonitord en geëvalueerd. b. Er ligt een gezamenlijke bestuurlijke opdracht. c. Samenwerkingsafspraken zijn vastgesteld en worden uitgevoerd.
Welke effecten zien we?	o Eind 2015 is er zowel op casusniveau als op procesniveau een goed werkende ondersteuningsstructuur. o Scholen en gezinnen zijn toegerust om zelf met hulpvragen aan de slag te gaan. o Jongeren en gezinnen worden eerder en passender ondersteund.

1.3 Toelichting op de resultaten voor 2015

Resultaat op de hoofdoelstelling

- o Eind 2015 kan worden geconstateerd dat de kernpartneraanpak op alle scholen verder is geïmplementeerd en over het algemeen goed loopt. Kernpartners zijn zich bewust van de tweeledige opdracht: handelen vanuit de primaire opdracht van elk van de kernpartners en de school ondersteunen om in de basis sterker te worden. Alle scholen werken met het ontwikkelingsperspectiefplan (OPP) voor leerlingen die ondersteuning nodig hebben. Sommige scholen starten een zogenaamd basis-OPP voor iedere nieuwe leerling. School en kernpartners hebben onderling korte lijnen en treffen elkaar op school en in het kernpartneroverleg. Samen wordt zoveel mogelijk handelings- en actiegericht gewerkt aan de schoolloopbanen van leerlingen en aan de hand van het schoolondersteuningsplan aan het versterken van de ondersteuningsstructuur op school. De kernpartners helpen de school door de verbinding te leggen met de aanvullende zorg, zodat de school zich meer kan richten op het geven van onderwijs.
- o Er zijn werkafspraken tussen de vier kernpartners. Er is tweemaandelijks een kernpartneroverleg met de gemeente Utrecht en driemaandelijks een kernpartneroverleg met de gemeente Stichtse Vecht. Alle kernpartners kennen de visie en basisdocumenten. Het integraal handelen raakt steeds beter ingeburgerd, maar vraagt om herhaling, training, doen.
- o Er is tweemaandelijks afstemmingsoverleg tussen de gemeente Utrecht, SWV Utrecht PO en Sterk VO waarin de voortgang op de aansluitingsopgaven wordt gevolgd.
- o Er is een werkgroep Onderwijszorgarrangementen gestart tussen de gemeente Utrecht, SWV Utrecht PO en Sterk VO waarin de ontwikkelingen rond de transities in de jeugdhulp en de zorg worden besproken en vertaald naar een praktische werkwijze voor scholen en samenwerkingsverbanden, gemeente en aanbieders.
- o Met het SWV Utrecht PO is er afstemmingsoverleg op voorzitters- en directieniveau en op uitvoeringsniveau (met name tussen de loketten/commissies voor toewijzing van extra ondersteuning).

Resultaat per activiteit

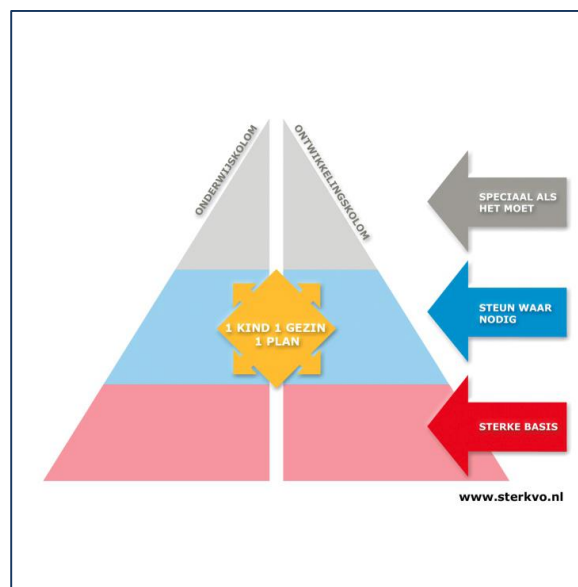
- In 2015 is de aansluiting tussen de kernteams in het VO en de jeugd- en buurtteams van de gemeente Utrecht verder uitgewerkt. Vanaf 2015 werken alle VO- en vrijwel alle VSO-scholen met een gezinswerker van het stedelijk VO team. Met de scholen en de gemeente Stichtse Vecht is in een aantal bijeenkomsten de aansluiting tussen het schoolmaatschappelijk werk op de scholen en de sociale wijkteams verder verkend, vanuit de wens van de scholen om met één gemeentelijke contactpersoon te werken. Bij de keuze om VO-breed te gaan werken met een stedelijk VO team is ernaar gestreefd dat iedere school in 2015 haar eigen schoolmaatschappelijk werker kon behouden. Dit is op een deel van de scholen gelukt.
- Op 10 april 2015 heeft een OOGO passend onderwijs/zorg voor jeugd plaatsgevonden met de gemeenten Utrecht en Stichtse Vecht, het SWV Utrecht PO en Sterk VO. Hierin zijn de ondersteuningsplannen van de samenwerkingsverbanden besproken, de plannen zorg voor jeugd van de beide gemeenten en de actualisatie van de aansluitingsopgaven zoals vastgesteld in het eerste OOGO op 10 april 2013 (bijlage 1). In het afstemmingsoverleg van de gemeente Utrecht, SWV Utrecht PO en Sterk VO wordt verder gewerkt aan de aansluiting tussen de kernteams in het VO en de buurt- en jeugdteams.
- In het najaar van 2015 is door Lokalis, de gemeente Utrecht en Sterk VO de intentie uitgesproken om de financiering van het voormalige schoolmaatschappelijk werk niet meer via de besturen te laten lopen maar op te nemen in het ondersteuningsbudget van Sterk VO. Sterk VO draagt vanaf 2017 vanuit deze middelen bij aan de inzet van het stedelijk VO team op de scholen van Sterk VO.
- Naast de aansluiting tussen passend onderwijs en zorg voor jeugd, heeft ook de aansluiting tussen onderwijs, zorg en participatie steeds meer aandacht gekregen. VO- en VSO-scholen, besturen en Sterk VO nemen deel aan de werkgroep en het bestuurlijk overleg entree en participatie. In 2015 is opnieuw een samenwerkingsovereenkomst getekend over de entreeopleiding en aanvullende scenario's. Er zijn pilots gestart rond arbeidstoeleiding vanuit entree en een pilot om gezamenlijke criteria te ontwikkelen voor toeleiding naar arbeid en dagactivering vanuit Pro en VSO.

Effecten

Eind 2015 zien we dat het niveau van ondersteuning op de scholen van Sterk VO hoog is. Er is veel positieve beweging in de scholen, passend onderwijs heeft op veel scholen een natuurlijke plaats gekregen met de brede invulling die erbij hoort (goed onderwijs en ondersteuning waar nodig). Veel scholen zijn bezig met het versterken van hun eigen onderwijs- en ondersteuningsstructuur en het primaire proces. Ook wordt veel geïnvesteerd in versterking van het mentoraat. Het (midden)management is meer betrokken bij deze ontwikkelingen. Het OPP wordt steeds meer gezien als middel om tot een goede analyse en handelsgerichte aanpak te komen. Scholen komen met gerichte ondersteuningsvragen naar de begeleider passend onderwijs of naar Sterk VO. De netwerken van zorgcoördinatoren en loopbaanbegeleiders zijn een goed middel om te leren van elkaar en expertise te delen.

1.4 Ontwikkel- en verbeterpunten

Belangrijke ontwikkelpunten voor 2016 blijven het planmatig werken op alle niveaus, de actiegerichtheid van het kernteam en de doorontwikkeling van het stedelijk VO team in Utrecht en de sociale wijkteams in Stichtse Vecht in relatie tot de kernteams van de VO-scholen. Daarnaast blijft de arbeidstoeleiding van jongeren in een kwetsbare positie een belangrijke opgave van gemeenten, scholen en partners.

2. Een sterke basis

2.1 Kern

Goed onderwijs en een goed functionerende ondersteuningsstructuur zijn de kern van passend onderwijs. Een sterke basis op school betekent een hoge kwaliteit van het onderwijs, professionele docenten, een veilig en uitdagend schoolklimaat, actieve signalering, systematische dossieropbouw, eenvoudige en snelle procedures. Om hierin een gezamenlijk basis- en streefniveau af te spreken, heeft Sterk VO samen met de scholen en de besturen een 'standaard' voor de basisondersteuning ontwikkeld. Bij een sterke basis hoort ook een aanbod aan onderwijs en ondersteuning dat voldoende dekkend, passend en toegankelijk is.

2.2 Doelstelling en beoogde resultaten

Een sterke basis	
Wat willen we bereiken?	Eind 2014 voldoen alle scholen voor VO en VSO aan de standaard voor de basisondersteuning en zijn de basisplusprofielen beschreven en uitgewerkt in het schoolondersteuningsprofiel van de reguliere VO-scholen.
Wat gaan we daarvoor doen?	a. actualiseren en opnieuw vaststellen van de standaard; ontwikkelpunten van de school zijn opgenomen in het schoolondersteuningsplan. b. doorontwikkeling en monitoring van het aanbod van en de leerlingstromen tussen regulier VO, tussenvoorzieningen en speciale (onderwijs) voorzieningen
Hoe meten we onze prestaties?	a. alle scholen in het SWV werken planmatig en cyclisch aan versterking van het onderwijs en de ondersteuning. b. Iedere school heeft een schoolondersteuningsplan en -profiel. c. Er zijn geen thuiszitters als gevolg van onvoldoende passend onderwijs
Welke effecten zien we?	Leerlingen met een ondersteuningsbehoefte worden passend ondersteund bij hun schoolloopbaan en het behalen van hun uitstroomperspectief.

2.3 Toelichting op de resultaten voor 2015

Resultaat op de hoofddoelstelling

- o Alle scholen hebben hun ondersteuningsplan in juni 2015 geactualiseerd. Alle VO scholen hebben een basisplusprofiel. Kern van dit profiel is verdere versterking van het werken met persoonlijke coaches of mentoren, deskundigheidsbevordering en ondersteuning voor leerlingen en docenten op maat, een helder plan per leerling en aanvullend aanbod, zoals huiswerkplanning, pauzeactiviteiten en de inzet van jongerenwerk. Sterk VO bevordert versterking van dit profiel door extra uren inzet begeleider passend onderwijs, door faciliteren van training en scholing en door de bekendheid van deze profielen tussen de scholen onderling en naar buiten toe verder te vergroten. De begeleider ondersteunt de school waar nodig in het planmatig werken aan kwaliteitsverbetering met het ondersteuningsplan als uitgangspunt. Op een aantal scholen wordt gewerkt met uitgewerkte actieplannen die gevolgd en geëvalueerd worden.

Resultaat per activiteit

- o Zie boven. Scholen en schoolleiders hebben aangegeven het format voor het schoolondersteuningsplan lastig werkbaar te vinden. Daarom is een eenvoudig en gebruiksvriendelijk model ontwikkeld.
- o Voor alle leerlingen met een extra ondersteuningsbehoefte en een OPP wordt het OPP tenminste geëvalueerd en wordt een besluit genomen over verlenging, wijziging of stopzetting van het arrangement.
- o Voortbouwend op de ontwikkelingen in het aanbod die in 2013 in gang zijn gezet, is in 2015 vooral geïnvesteerd in het verbreden van het activeringstraject, continuering en verbetering van het bovenschools aanbod testen en toetsen. Ook is verder aandacht besteed aan het aanbod jongerenwerk en PPI op de scholen. De scholen maken hun basisplusaanbod steeds meer op maat voor leerlingen met specifieke ondersteuningsbehoeften. De scholen konden hiervoor ook de incidentele implementatiegelden inzetten. Hiernaast is samen met de samenwerkingsverbanden en de VSO-scholen in de RMC regio gewerkt aan een samenwerkingsovereenkomst om leerlingstromen en arrangementen zoveel mogelijk te stroomlijnen en werkwijzen en bekostiging op elkaar af te stemmen.
- o Het aantal thuiszitters is door intensieve en effectieve samenwerking tussen de scholen, Leerplicht en Sterk VO stabiel laag (rond 40).

Effecten

Zie ook onder 1.3. Scholen bieden veel extra ondersteuning via hun basisplusaanpak en investeren in het versterken van hun ondersteuningsstructuur. Trends worden zichtbaar en helpen om de ondersteuning op school

effectiever te organiseren.

2.4 Ontwikkel- en verbeterpunten

Het planmatig werken op alle niveaus blijft een ontwikkelpunt voor Sterk VO en voor de scholen. Het komende schooljaar wordt door zowel de scholen en kernpartners als Sterk VO verder geïnvesteerd in het verbeteren van de cyclus van planvorming, uitvoering, evaluatie en bijstelling. Een tweede ontwikkelpunt blijft het volgen, analyseren en mogelijk verder aanpassen van het aanbod voor leerlingen met een extra ondersteuningsbehoefte.

In 2016 wordt opnieuw onderzoek gedaan naar de beschikbare voorzieningen en leerlingstromen in de regio, naar eventuele lacunes in het aanbod en kansen voor gezamenlijke innovatieve arrangementen.

Opbrengst enquête Sterk VO

In het najaar is een enquête uitgezet onder schoolleiders, zorgcoördinatoren en loopbaanbegeleiders van Sterk VO. Doel hiervan was reflectie te krijgen op de dienstverlening en ondersteuning door Sterk VO en concrete suggesties om die waar nodig te verbeteren. De respons op deze enquête was 70%. Over het algemeen zijn de respondenten tevreden over de dienstverlening, de informatievoorziening en de bijeenkomsten van Sterk VO. Ook de samenwerking met de kernpartners wordt over het algemeen positief gewaardeerd. Hoewel bij de vragen slechts 5% matig is gescoord, zijn er wel veel verbeteringsuggesties gedaan. Hieronder een samenvatting van de belangrijkste verbeterpunten en de acties die daarop zijn of worden uitgezet.

Verbeterpunten en acties

- *Schoolondersteuningsplan*: het format is niet gebruiksvriendelijk en laat te weinig ruimte voor een beschrijving door de school van de basis- en de extra ondersteuning die wordt geboden.
Actie: er wordt samen met scholen gewerkt aan een eenvoudig en gebruiksvriendelijk model dat scholen voldoende ruimte biedt voor een eigen beschrijving van de ondersteuning die op school en met partners wordt geboden. Dit is in april beschikbaar.
- *Ontwikkelingsperspectiefplan*: de toegevoegde waarde van een brede analyse met kernpartners wordt door de meeste scholen erkend. Er is echter behoefte aan een gebruiksvriendelijker versie.
Actie: er wordt samen met scholen gewerkt aan een (vooral technisch) gebruiksvriendelijker versie met behoud van de toegevoegde waarde van het instrument. Dit is in juni beschikbaar.
- *Communicatie*: een aantal scholen vindt dat de communicatie zowel binnen de school als tussen de school en Sterk VO over teveel schijven gaat en daardoor tot ruis of onduidelijkheid leidt.
Actie: de communicatie binnen de school is een actiepoint voor de schoolleiders, de communicatie tussen de school en Sterk VO is een blijvend aandachts- en verbeterpunt. De begeleider passend onderwijs vervult een vraagbaakfunctie voor de school.
- *Eigenaarschap*: een aantal scholen vindt dat Sterk VO in de implementatie van passend onderwijs een te procedurele rol kiest en het eigenaarschap te weinig bij de scholen zelf legt.
Actie: het vergroten van het eigenaarschap is een gedeelde wens van scholen en Sterk VO en moet de komende tijd met de schoolleiders verder vorm krijgen.
- *Netwerken en bijeenkomsten*: een aantal scholen heeft behoefte aan meer kennis- en informatieoverdracht tijdens bijeenkomsten en meer focus in het programma.
Actie: de voorbereiding van deze bijeenkomsten zoveel mogelijk samen met scholen oppakken en in het programma zoeken naar balans tussen kennisdeling, informatieoverdracht, focus en interactie.

3. Steun waar nodig

3.1 Kern

Kern van de ondersteuningsstructuur in het VO is de school versterken in de basisvaardigheden van goed onderwijs en ondersteuning op maat bij de schoolloopbaan van leerlingen. School en kernpartners vormen samen het kernteam van de school. Door de kernpartneraanpak is per school ook een beter beeld van de risico's en van de sterke punten in de ondersteuning en kunnen de kernpartners de school ook gericht ondersteunen op het versterken van het schoolsysteem. De begeleiders passend onderwijs van Sterk VO vormen samen het team passend onderwijs. Iedere school krijgt tenminste een dagdeel in de week begeleiding vanuit Sterk VO.

3.2 Doelstelling en beoogde resultaten

Steun waar nodig	
Wat willen we bereiken?	Het team passend onderwijs werkt planmatig en effectief volgens de kernpartneraanpak en scholen worden door het team van kernpartners en door het buurt- of jeugdteam adequaat en effectief ondersteund.
Wat gaan we daarvoor doen?	<ol style="list-style-type: none"> Planmatig werken met scholen aan ondersteuning. Verdere professionalisering van het team passend onderwijs en de kernteams. Monitoren van de kernpartneraanpak, ook in relatie tot buurtteams en jeugdteams
Hoe meten we onze prestaties?	<ol style="list-style-type: none"> Alle scholen hebben een schoolondersteuningsplan en een activiteitenplan. Alle leerlingen met een ondersteuningsbehoefte hebben een OPP. Er is een vaste structuur voor overleg intern en met kernpartners (jaarkalender). Op 100% van de scholen is de plancyclus van ondersteuning volledig doorlopen. Alle begeleiders passend onderwijs hebben beschikbare expertise en specialismen in beeld en weten bij hiaten aanvullende kennis. Alle kernteams maken een gezamenlijke evaluatie per school Scholen en ouders zijn tevreden over geboden ondersteuning (> 6.5)
Welke effecten zien we?	<ul style="list-style-type: none"> o Alle scholen kennen de ondersteuningsroute, het OPP, hun eigen rol en taken en die van andere partners en werken volgens één kind, één plan. o Het team passend onderwijs is goed geschoold en op elkaar ingespeeld, werkt planmatig en handelingsgericht en draagt vanuit de vraag van scholen bij aan passend onderwijs voor alle leerlingen in Sterk VO. o Scholen en hun kernpartners rapporteren periodiek over de effecten van de ondersteuning op leerling- en schoolniveau.

3.3 Toelichting op de resultaten voor 2015

Resultaat op de hoofddoelstelling

- o Voor het Team Passend Onderwijs zijn scholingsafspraken gemaakt en uitgevoerd. De begeleiders passend onderwijs hebben zich verder ontwikkeld en er is meer duidelijkheid gekomen over rolneming en positie. Er zijn wekelijks korte overlegmomenten (scrum) en zes keer per jaar grote overleggen ter verdieping van werkwijzen en verbreding van kennis. Uit de schoolleidersgesprekken bleek dat zij over het algemeen tevreden zijn over hun kernpartners. Wel kan de actiegerichtheid nog verder worden vergroot.

Resultaat per activiteit

- o De planmatigheid van werken is verbeterd, mede doordat de [mijlpalen](#) voor alle hoofdthema's in beeld zijn en zowel scholen als kernpartners weten wat voor welk onderdeel het tijdpad is.
- o De kernpartneraanpak wordt gemonitord op schoolniveau en op kernpartnerniveau. In reguliere overleggen met schoolleiders en gemeente en in de individuele gesprekken met schoolleiders is de kernpartneraanpak een vast onderwerp van gesprek.

Effecten

- De ondersteuningsroute is bij alle scholen bekend. Alle scholen en kernpartners proberen om volgens het principe van één kind, één gezin, één plan te werken. Hierin is een duidelijke verbetering zichtbaar ten opzichte van vorig jaar, maar er is op dit punt samen met de kernpartners nog winst te boeken.
- Op alle scholen is een vaste structuur voor overleg intern en met kernpartners (jaarkalender). Op alle scholen wordt tenminste jaarlijks een evaluatie met de kernpartners gehouden.
- De monitoring van de werkwijze heeft vooral een kwalitatief karakter gehad en is uitgevoerd door evaluatiegesprekken op school, evaluatiegesprekken tussen de directie van Sterk VO en de schoolleiders, evaluatie in de kernteams en met de gemeenten Utrecht en Stichtse Vecht via de kernpartneroverleggen.
- Scholen geven in hun ondersteuningsplan de gewenste scholing voor hun eigen school aan. In 2014 en 2015 is hiervoor aan alle scholen een extra implementatiebudget beschikbaar gesteld.

Werkmiddag kernpartners

3.4 Ontwikkel- en verbeterpunten

Om de ondersteuning aan scholen verder te verbeteren is het dit jaar (evenals in voorgaande jaren) nodig om aandacht te blijven besteden aan het vergroten van het handelingsrepertoire van de begeleiders en kernpartners, aan de actiegerichtheid en aan het vergroten van de contextgevoeligheid, ook in de verdere aansluiting met het stedelijk VO team/de wijkteams en de ontwikkelingen rond entree en participatie.

4. Het OPDC als tussenvoorziening

4.1 Kern

Als een leerling voor een korte of langere tijd niet terecht kan binnen het reguliere onderwijs en nog niet duidelijk is of het speciaal onderwijs de best passende plek is, kan hij of zij onderwijs volgen op [OPDC Utrecht](#) voor maximaal twee jaar. Binnen OPDC Utrecht werken verschillende onderwijs- en ondersteuningsinstellingen samen aan een kwalitatief hoogstaand aanbod voor leerlingen die de aansluiting met het reguliere onderwijs (tijdelijk) missen. Het OPDC versterkt ook de preventieve functie van het reguliere onderwijs. Leerlingen van OPDC Utrecht worden herplaatst binnen het reguliere onderwijs of begeleid naar een diploma of werk. Een leerling kan ook worden doorverwezen naar een school voor VSO of naar speciale trajecten. OPDC Utrecht neemt een bijzondere positie in in het aanbod aan voorzieningen: regulier onderwijs met steun in de vorm van arrangementen op maat. Tussenvoorzieningen zoals OPDC Utrecht kunnen dankzij steun van het rijk en de gemeente Utrecht in stand worden gehouden. Het OPDC is tevens de plusvoorziening voor RMC regio 19. De toelating tot het OPDC loopt altijd via het Loket passend onderwijs.

4.2 Doelstelling en beoogde resultaten

De hoofddoelstelling van het OPDC is terugschakeling naar het regulier onderwijs. Het OPDC heeft in 2015 297 leerlingen bediend (290 in 2014). Daarvan hebben 144 (147 in 2014) leerlingen de voorziening verlaten en 44 (54 in 2014) leerlingen een diploma behaald. Uit de monitor die jaarlijks door het Kenniscentrum Beroepsonderwijs Arbeidsmarkt (KBA) wordt uitgevoerd, blijkt dat het OPDC de beoogde doelgroep van overbelaste leerlingen bereikt. De meeste leerlingen zitten na terugschakeling nog steeds in het regulier onderwijs. We geven hierna een korte toelichting op de belangrijkste opbrengsten van het OPDC in 2015. Een uitgebreide verantwoording is te vinden in het jaarverslag van het OPDC.

4.3 Toelichting op de resultaten voor 2015

Terugschakeling naar regulier voortgezet onderwijs of voortgezet speciaal onderwijs, of uitstroom naar werk

- 91 leerlingen (62%) geschakeld naar het regulier voortgezet onderwijs (39), praktijkonderwijs (5) en het middelbaar beroepsonderwijs (47). De cijfers zijn vergelijkbaar met 2014.
- 39 leerlingen (27%) geschakeld naar het VSO (cluster 3 en 4). In 2014 waren dit 24 leerlingen (17%).
- 13 leerlingen (9%) uitgestroomd naar werk. In 2014 waren dit 10 leerlingen (7%).
- 2 leerlingen (2%) met onbekende bestemming vertrokken, 1 leerling onder regie van leerplicht geplaatst en 1 leerling vertrokken naar een beschermde woongroep met onderwijs.

Schooljaar 2014-2015 laat een sterke toename van leerlingen zien die doorstromen naar het VSO.

De integratieklassen (i-klassen)

Het doel van een integratieklas is het bieden van veiligheid voor leerlingen die moeite hebben om de aansluiting met het regulier onderwijs te maken. Dat wordt onder andere bereikt door veel structuur, duidelijkheid, voorspelbaarheid en aandacht voor sociaal verkeer te bieden. Leerlingen kunnen op een passend niveau werken en leren en vervolgens schakelen naar regulier onderwijs, vso of met een diploma naar een vervolopleiding. Iedere leerling heeft een Ontwikkelingsperspectiefplan waarin op de verschillende leefgebieden de doelen, acties en resultaten per leerling beschreven staan. 23 leerlingen volgen onderwijs in de i-klassen. Het lesaanbod wordt volledig verzorgd door vakdocenten van OPDC Utrecht. De begeleiding van de leerlingen wordt verzorgd door twee mentoren. De i-klassen worden vanaf de vijfde meting als apart cohort gevolgd in de KBA-monitor.

Het rendement over meerdere jaren (monitor KBA)

Eind 2014/begin 2015 is de vijfde meting in de monitoring van OPDC Utrecht over schooljaar 2013-2014 uitgevoerd. In de vijfde meting is nadrukkelijk aandacht besteed aan de positie van OPDC Utrecht binnen Passend Onderwijs en de mate waarin OPDC Utrecht er in slaagt bij te dragen aan de genoemde hoofddoelen. OPDC Utrecht is een passende plek voor de meeste leerlingen, gezien de problematiek waarmee deze leerlingen te maken hebben. Vrijwel alle nieuwe instromers (schooljaar 2013-2014) zijn overbelast en kampen met zware en gestapelde problematiek. Zij hebben naast gedragsproblemen vaak ook te maken met problemen op het gebied van studiehouding en –vaardigheden, persoonlijke problemen en/of niveauproblemen. OPDC Utrecht streeft ernaar om de leerlingen de best passende vorm van ondersteuning te bieden, ondersteuning die ervoor zorgt dat de problematiek van de leerlingen vermindert en/of leerlingen met hun problemen leren omgaan (= intern rendement). Bij 18% van de leerlingen slaagt OPDC Utrecht daar volledig in, bij 77% deels. Leerlingen maken deze ontwikkeling door in de gemiddeld ruim 16 maanden die zij op OPDC Utrecht verblijven.

Relatief veel leerlingen stromen vanuit OPDC Utrecht door naar het VSO. Deze leerlingen hebben een dermate zware ondersteuningsvraag dat schakeling naar een intensief arrangement nodig is. Al enkele jaren betreft het bijna 30 procent van de leerlingen van Start It en Make It. Ook onder de eerste uitstromers vanuit de i-klassen zijn

enkelen naar het VSO geschakeld. De vraag is of eerdere doorschakeling direct vanuit het primair onderwijs niet passender was geweest. In dit kader is er vanuit het samenwerkingsverband op verschillende manieren geïnvesteerd in de doorschakeling naar OPDC Utrecht vanuit het Primair Onderwijs om te voorkomen dat een leerling (kort) na plaatsing op OPDC Utrecht weer doorgeschakeld moet worden naar het VSO. Ondanks deze interventies blijft het percentage leerlingen dat doorstroomt naar het VSO relatief hoog. Blijkbaar is plaatsing op OPDC Utrecht voor deze leerlingen nodig om (goed) zicht te krijgen op de problematiek van de leerlingen en, in samenwerking met de betrokken deskundigen, te kunnen concluderen dat doorschakeling naar het VSO de meest passende vervolgstap is in de schoolloopbaan van de leerling.

OPDC Utrecht wordt (nog) duidelijker als tussenvoorziening gepositioneerd, waarbij zowel de weg naar een intensiever arrangement mogelijk is (OPDC-VSO), maar zeker ook andersom (VSO-OPDC [-VO/MBO]). Deze laatste genoemde route wordt steeds duidelijker zichtbaar. In 2013-2014 zijn voor het eerst enkele leerlingen vanuit het VSO geschakeld naar het OPDC met het doel hen daar examens te laten doen. In 2014-2015 betreft het al een aanzienlijke groep van circa 15-20 leerlingen.

Leerlingen die uitstromen van *Start It*, *Make It* en *Link It* komen in overgrote meerderheid terecht op de beoogde onderwijsbestemming. OPDC Utrecht slaagt er goed in om leerlingen te schakelen naar een plek in het (vervolg)onderwijs en op korte termijn – enkele maanden na uitstroom – is het vsv-percentage nihil, zeker bij de leerplichtige leerlingen. Ook op lange termijn blijven de meeste oud-leerlingen van *Start It*, *Make It* en *Link It* in opleiding. Het aandeel leerlingen dat een startkwalificatie weet te behalen ligt, ook bij de oudere uitstroomcohorten, nog niet erg hoog omdat veel leerlingen nog steeds in opleiding zijn.

OPDC Utrecht vervult naast de rol van Plusvoorziening voor het VO ook de rol van Plusvoorziening voor niveau 1. Vanaf augustus 2014 omvat *Do It* leerwerktrajecten (vmbo-b) en vervult het de rol van entreeopleiding voor overbelaste studenten. Geconstateerd wordt dat een groot deel van de beoogde populatie voor de entreeopleiding niet terecht komt op het OPDC: uit (ander) onderzoek naar de Utrechtse mbo-instellingen komt naar voren dat circa een kwart van de studenten in de mbo-1- opleidingen (in 2013-2014) als overbelast te typeren is. Dit kan betekenen dat van passende ondersteuning op het mbo niet altijd sprake is. Een goed begeleide overstap en zorgvuldige intake blijven dan ook aandachtspunten voor het project De Overstap. Het is belangrijk om binnen *Do It* een kwalitatief goede uitstroomrichting naar de arbeidsmarkt te creëren, inclusief de overstap/transitie naar werk. Dit is op gemeentelijk niveau en in regionaal overleg belegd bij de stuurgroep RMC/Jongeren in kwetsbare posities.

4.4 Ontwikkel- en verbeterpunten

Een groot en toenemend percentage leerlingen stroomt uit naar het voortgezet speciaal onderwijs. Het blijft tegen deze achtergrond de vraag of het OPDC Utrecht voldoende de tussenpositie tussen lichte zorg in het VO en zware zorg in het VSO inneemt. Ook de verdere ontwikkeling van plusvoorziening en entreeopleiding vragen aandacht. Verder ziet het OPDC sinds dit jaar een daling van het aantal leerlingen. Dit vraagt om een nadere analyse. Het OPDC neemt de urgente thema's mee in het schoolbeleidsplan 2016-2020 en het jaarplan 2016.

5. Speciaal als het moet

5.1 Kern

De meeste ondersteuningsvragen kunnen door de school en de kernpartners opgepakt worden. Maar voor een deel van de jeugdigen en gezinnen is specialistische ondersteuning het meest passend. Daarom blijven speciale lesplaatsen en gecombineerde arrangementen van onderwijs en zorg op maat altijd nodig.

Sterk VO heeft op basis van de kengetallen van 1 oktober 2015 een deelnamepercentage van 3,31% (578 leerlingen op een totaal van 17.461) aan het VSO binnen Sterk VO en daarbuiten. Vorig jaar lag dit op 3.35%. Landelijk ligt dit percentage op 1 oktober 2015 op 3,47%. Op 1 oktober 2014 was dit 3,62%.

5.2 Doelstelling en beoogde resultaten

Speciaal als het moet	
Wat willen we bereiken?	Sterk VO heeft een dekkend aanbod van tussenvoorzieningen en speciale onderwijsvoorzieningen. In het kader van de verschillende transities is voldaan aan de voorwaarden voor een zorgvuldige uitstroom van onderwijs naar arbeid of dagbesteding.
Wat gaan we daarvoor doen?	Doorontwikkeling onderwijs- en ondersteuningsarrangementen in combinatie met afspraken over vervoer naar stage en dagbesteding.
Hoe meten we onze prestaties?	Er zijn geen thuiszitters als gevolg van onvoldoende passend onderwijs, onvoldoende hulptrajecten of knelpunten in het vervoer.
Welke effecten zien we?	Voor iedere jongere in Sterk VO met een speciale onderwijs- en ondersteuningsbehoefte is een passend combinatieaanbod van onderwijs- en ondersteuningsarrangementen.

5.3 Toelichting op de resultaten voor 2015

Resultaat op de hoofddoelstelling en activiteiten

- Er is een werkgroep Onderwijszorgarrangementen gestart tussen de gemeente Utrecht, SWV Utrecht PO en Sterk VO waarin de ontwikkelingen rond de transities in de jeugdhulp en de zorg worden besproken en vertaald naar een praktische werkwijze voor scholen en samenwerkingsverbanden, gemeente en aanbieders.
- De samenwerkingsverbanden VO en de VSO scholen in de regio hebben een overeenkomst om leerlingstromen tussen de verschillende samenwerkingsverbanden en de toewijzing van extra of intensieve ondersteuning zo goed mogelijk te laten verlopen. Samenwerking en afstemming tussen de samenwerkingsverbanden en tussen de 'loketten' of toelatingscommissie krijgt steeds meer vorm. In juni 2015 is rond deze afstemming en samenwerking een mini-conferentie georganiseerd die in januari 2016 in verbrede vorm herhaald is.
- Scholen, besturen en Sterk VO nemen actief deel aan de overleggen rond de entreeopleiding en participatie van jongeren in kwetsbare posities. In 2015 zijn de werk- en stuurgroepen op dit gebied ondergebracht bij de stuur- en kerngroep RMC. de invoering van de participatiewet. Er zijn in 2014 scenario's ontwikkeld voor de entreeopleiding.
- In 2015 is een tijdelijke werkgroep van schoolleiders gestart om onder leiding van een externe projectleider te onderzoeken of er uitbreiding van of aanvulling op het bestaande aanbod nodig is voor leerlingen met een havo/vwo-niveau en externaliserende problematiek. De werkgroep stelt een advies op voor het bestuur.
- In 2016 wordt opnieuw onderzoek gedaan naar de dekkendheid en passenheid van het regionale aanbod aan voorzieningen en leerlingstromen daartussen.

Effecten

Een van de belangrijkste indicatoren voor de dekkend- en passendheid van het aanbod is het aantal thuiszitters als gevolg van onvoldoende passend onderwijs. In 2015 ligt dat aantal gemiddeld op 40, waarvan het merendeel een grote ondersteuningsbehoefte heeft als gevolg van complexe problematiek (GGZ, langdurig ziek, psychosociaal/gezinsproblematiek). Alle leerlingen zijn in beeld en hebben een plan.

5.4 Ontwikkel- en verbeterpunten

De dekkend- en passendheid van het aanbod blijft een punt van aandacht. Om die reden worden de basisplusprofielen, de integratieklassen en (tussen)arrangementen ook goed gemonitord op effecten en op de wenselijkheid van eventuele structurele aanpassingen in beleid. Aan de hand van casuïstiek worden met de scholen hiaten verkend.

6. Doorgaande schoolloopbanen, arrangeren volgens één plan

6.1 Kern

Passend onderwijs is in de visie van Sterk VO goed onderwijs en ondersteuning bij de schoolloopbaan als dat nodig is. In het afgelopen jaar is het 'schoolloopbaandenken' opnieuw stevig neergezet: soepele overgangen van primair naar voortgezet (speciaal) onderwijs, binnen het regulier voortgezet onderwijs en van voortgezet onderwijs naar middelbaar beroepsonderwijs. Systematisch verzamelen van data, analyse en aanscherping van beleid is nodig om meer leerlingen passender te kunnen plaatsen. Het Loket Passend Onderwijs/POVO heeft een sleutelrol in het ondersteunen van en arrangeren in de schoolloopbaan van leerlingen.

6.2 Doelstelling en beoogde resultaten

Doorgaande schoolloopbanen, arrangeren volgens één plan	
Wat willen we bereiken?	Iedere leerling in Sterk VO krijgt een plek en ondersteuning in VO, VSO of MBO die past bij zijn onderwijsniveau en ontwikkelingsperspectief.
Wat gaan we daarvoor doen?	<ol style="list-style-type: none"> Uitvoering ondersteunen van de POVO- procedure, VOVO-procedure, procedure VOMBO/De Overstap Verdere intensivering van de thuiszittersaanpak
Hoe meten we onze prestaties?	<ol style="list-style-type: none"> 100% van de leerlingen in Sterk VO is in mei voorafgaand aan de overgang passend geplaatst in het VO of VSO. 90% van de leerlingen in Sterk VO die naar het MBO willen gaan, heeft zich voor 1 april aangemeld op een MBO. 90% van deze leerlingen is voor 1 oktober definitief geplaatst op een MBO. 100% van de leerlingen in Sterk VO met een ondersteuningsbehoefte is warm overgedragen met een ontwikkelingsperspectiefplan. Alle aanvragen voor arrangementen worden geregistreerd, gevolgd op voortgang, inzet geld en geëvalueerd op het resultaat van de ondersteuning.
Welke effecten zien we?	<ul style="list-style-type: none"> o PO/SO en VO/VSO scholen zijn tevreden over de overgang en doorgaande ondersteuning (cijfer > 6.5) o VO/VSO-scholen en MBO-instellingen zijn tevreden over de overgang en doorgaande ondersteuning (cijfer > 6.5) o Er zijn geen thuiszitters als gevolg van onvoldoende passend onderwijs. o Er wordt op basis van rapportages en trends systematisch gewerkt aan kwaliteitsverbetering van de overgangen in en de ondersteuning bij de schoolloopbaan.

6.3 Toelichting op de resultaten voor 2015

Resultaat op de hoofddoelstelling

- o De POVO-procedure is in juni 2015 met scholen en besturen geëvalueerd, in september 2015 is de nieuwe [POVO-procedure 2015-2016](#) voor Utrecht en Stichtse Vecht gepresenteerd. Voor leerkrachten en docenten is een aparte [handleiding](#) opgesteld, voor ouders een POVO [informatieblad](#). De stedelijke werkgroep is uitgebreid met een aantal leerkrachten en VO-vertegenwoordigers. In 2015 is voor het eerst gewerkt met een externe woordvoerder POVO, dit is over het algemeen goed bevallen. In 2015 heeft de VU een [onderzoek](#) uitgevoerd naar alternatieven voor het lotingsstelsel in Utrecht.
- o De werkwijze voor de [overstap VO-VO](#) bij afstroom is in december 2015 door schoolleiders en besturen aangescherpt en opnieuw bekrachtigd. Het Testkabinet heeft een uitgebreide analyse op school- en bovenschoolsniveau gemaakt.
- o De activiteiten voor de overstap VO-MBO, zoals loopbaanbegeleiding, vallen onder de regionale [Schoolwerkt](#)-agenda. Alle scholen hebben hun LOB-beleid in een matrix opgenomen. Er is een aparte matrix voor VSO-PrO, vmbo, vmbo tl en havo. Op 28 mei hebben alle scholen hun beleid gepresenteerd, hiervan is [een filmpje](#) gemaakt. Het LOB netwerk is een goed instrument om voortijdig schoolverlaten binnen de scholen te reduceren. RMC regio Utrecht heeft in 2015 het percentage voortijdig schoolverlaters weten terug te brengen tot 1.7% (landelijk 1.8%). Dit is een daling van bijna 16% ten opzichte van het voorgaande schooljaar. De netwerken LOB worden goed bezocht en over het algemeen gewaardeerd, in gezamenlijkheid wordt de agenda bepaald. In 2015 heeft twee keer een bedrijfsbezoek plaatsgevonden.
- o Het project De Overstap is gericht op een soepele overgang van voortgezet onderwijs naar middelbaar beroepsonderwijs. In 2015 is een zeer goed resultaat behaald, 98.5% van de jongeren is voor 15 oktober gestart met een opleiding (norm was 95%). In november vond de jaarlijkse startdag plaats, het

sfeerverslag is [hier](#) te lezen. Het projectteam De Overstap wordt aangestuurd door een externe projectleider.

- 15 VO scholen nemen deel aan het project datagestueerd leren. De bedoeling is om deze aanpak nog verder te verbreden. Het systematisch analyseren van data krijgt steeds meer vorm. Op basis van cijfermatige trends wordt beleid bevestigd of aangescherpt.
- De thuiszittersaanpak is verder geïntensiveerd en leidt tot goede resultaten (zie ook hoofdstuk 5).

Resultaat per activiteit

- Alle leerlingen die de overstap hebben gemaakt van PO naar VO of VSO zijn conform de POVO-procedure tijdig en passend geplaatst. Een overzicht van de resultaten en opkomst bij activiteiten:

Resultaten POVO 2015	
Aantal overstappers Utrecht	3317
Aantal overstappers Stichtse Vecht	546
Aantal adviezen praktijkonderwijs door Loket	113

- Voor leerlingen die de overstap VO-VO maken zijn afspraken gemaakt tussen de schoolleiders en de besturen. Voor deze overstap wordt de VO-VO module gebruikt. Een analyse van de cijfers geeft het volgende beeld:

Resultaten VOVO 2015	
Aantal overstappers gemeld in de VO-VO module	352
Aantal leerlingen dat is afgestroomd	129
Aantal leerlingen dat is opgestroomd	58
Aantal leerlingen dat is overgestapt op hetzelfde niveau	92

- Hieronder een overzicht van leerlingen die hebben deelgenomen aan het bovenschools aanbod van testen en toetsen (intelligentietesten, dyslexieonderzoeken).

Deelname testen en toetsen 2015	
Aantal leerlingen dat heeft deelgenomen aan testen en toetsen	113
Aantal leerlingen dat hiervan is afgestroomd	39
Aantal leerlingen dat heeft deelgenomen aan een dyslexie-onderzoek	52
Aantal leerlingen dat een dyslexieverklaring heeft gekregen	37

- Voor VOMBO zijn de resultaten in onderstaand overzicht weergegeven. Een uitgebreid jaarverslag en een toelichting op de (niet) behaalde normen van De Overstap is [hier](#) te lezen. Meer informatie staat ook op www.schoolwerkt.nl.

Resultaten VO-MBO						
AiB	Norm	'12/13	'13/14	'14/15	+ / - norm	+ / - vorig schooljaar
100% van de vierdejaars vmbo leerlingen van de deelnemende vmbo-scholen zijn geregistreerd en bekend	100%	100%	100%	100%	+ 0%	+ 0%
Voor <u>1 april</u> heeft 90% van de vmbo-leerlingen zich aangemeld bij een mbo of andere school/instelling	90%	79%	81%	90%	+ 0%	+ 9%
Op <u>1 juni</u> is daadwerkelijk 90% van de op 1 april aangemelde leerlingen voorlopig / definitief geplaatst bij een mbo of andere school/instelling	90%	83%	72%	82%	- 8%	+ 10%
95% van de leerlingen die het vmbo verlaat, schrijft zich in bij het mbo, andere school/instelling en start met een opleiding (peildatum <u>15 okt</u>)	95%	91%	93%	98,5	+3,5	+5,5

- o Het Loket passend onderwijs heeft in 2014 een slag gemaakt in verdere professionalisering van werkwijzen en het vergroten van de bekendheid hiermee bij gebruikers, het versterken van de rol van de begeleiders als intermediair tussen school en loket en het verbeteren van de systemen. In onderstaand overzicht is het aantal arrangementen opgenomen dat op 1 oktober door het loket was afgegeven.

stand arrangementen Sterk VO op 1 oktober				
	2013	2014	2015	% totaal
Basisplus	200	229	319	1.8%
Individueel	0	11	55	0.3%
OPDC		149	133	0.8%
VSO totaal	550	530	578	3.3%
Leerlingenaantal		16.608	17.461	100%

Effecten

De scholen zijn over het algemeen tevreden over de overgang en doorgaande schoolloopbanen. Voor de overgang POVO wordt dit met een jaarlijkse enquête gemeten. De overgang VOMBO wordt jaarlijks geëvalueerd op de startdag, de uitkomsten hiervan worden opgenomen in het jaarverslag VOMBO.

De thuiszittersaanpak leidt tot goede resultaten. De thuiszitters die er eind 2015 zijn, hebben alle een zeer complexe situatie en/of ondersteuningsbehoefte, waarbij het primaat van de aanpak niet bij het onderwijs ligt en eerst hulpverlening moet worden ingezet om daarna te bezien of schoolgang weer kan worden bevorderd.

6.4 Ontwikkel- en verbeterpunten

De ontwikkelpunten voor POVO worden vooral ingegeven door (veranderingen in) de wet- en regelgeving en de uitkomsten van de jaarlijkse evaluatie. De bestuurlijke verantwoordelijkheid voor POVO ligt bij de bestuurlijke werkgroep POVO. Sterk VO is de uitvoeringsorganisatie van POVO.

De LOB-netwerken staan steeds meer in het teken van verbeteren van het LOB-beleid en het leren van elkaar door bijvoorbeeld uitwisseling tussen docenten VMBO/MBO, samenwerking met werkgevers, en van een goede overgang naar het MBO.

Het Loket Passend Onderwijs/POVO heeft als prioriteiten het verder verbeteren van de kwaliteitzorgcyclus (waaronder het volgen van leerlingen die naar het VSO gaan) en het zorgen voor continuïteit in ondersteuning samen met het SWV Utrecht PO en de samenwerkingsverbanden in de regio.

7. Een sterke positie van ouders

7.1 Kern

Het is belangrijk dat school, ouders en kernpartners goed samenwerken. Vooral als een leerling of zijn gezin extra hulp of ondersteuning nodig heeft. Sterk VO stimuleert dat ouders vanaf het begin worden betrokken bij het onderwijs en de ondersteuning van de school. Dat wordt op verschillende manieren vormgegeven. Een van de belangrijke instrumenten die de wet passend onderwijs biedt om de zeggenschap van ouders te versterken, is het Ontwikkelingsperspectiefplan (zeggenschap over de ondersteuning van hun kind) en de Ondersteuningsplanraad (zeggenschap over de koers en inzet van het samenwerkingsverband).

7.2 Doelstelling en beoogde resultaten

Een sterke positie van ouders	
Wat willen we bereiken?	Ouders zijn goed op de hoogte van het (ondersteunings)aanbod van de scholen in Sterk VO en ondersteuning wordt altijd in overleg met ouders ingezet.
Wat gaan we daarvoor doen?	a. Schoolondersteuningsplannen en - profielen per school ontsluiten. b. Voortzetten training in communicatie van scholen met ouders.
Hoe meten we onze prestaties?	a. Ouders zijn tevreden over de geboden ondersteuning (rapportcijfer > 6.5). b. Alle vragen van ouders worden door de school, door Sterk VO of door de OPR adequaat beantwoord. c. Het aantal gegronde klachten en bezwaren per jaar is < 5.
Welke effecten zien we?	<ul style="list-style-type: none"> ○ Alle informatie over ondersteuning die de scholen binnen Sterk VO bieden is beschikbaar op hun website ○ Alle scholen en kernpartners communiceren tijdig en effectief met ouders. ○ Ouders worden adequaat geïnformeerd.

7.3 Toelichting op de resultaten voor 2015

Resultaat op de hoofddoelstelling

- Contacten met ouders lopen in eerste instantie via de scholen. Als er een ondersteuningsbehoefte is, dan wordt er een Ontwikkelingsperspectiefplan opgesteld samen met leerling en ouders. Het samen opstellen van dit OPP is een goed middel om met ouders door te praten over de mogelijkheden voor ondersteuning binnen de school en daarbuiten.
- In de piekperiode van POVO heeft het uitvoeringsorganisatie POVO direct contact met ouders. Naast veel vragen over de procedure hebben ouders ook veel vragen over de best passende school en/of ondersteuning voor hun kind. Alle vragen van ouders worden zoveel mogelijk direct beantwoord.

Resultaat per activiteit

- Op de website staat veel [informatie voor ouders](#) over passend onderwijs, Sterk VO en POVO. Er is ook een ouderapp voor POVO.
- In 2014 is gestart met een ouderpool, mede op verzoek van de wethouder onderwijs van de gemeente Utrecht. De ouderpool kwam voort uit de brede evaluatie POVO. In 2015 is de ouderpool nog een keer bij elkaar gekomen, gevolgd door een aantal gesprekken met bestuurders en wethouder.
- In 2015 heeft de bezwaarcommissie van Sterk VO geen bezwaarschriften ontvangen.
- De OPR is in 2015 drie keer bij elkaar geweest.

Effecten

Communicatie met ouders heeft dit jaar nog meer de aandacht gekregen. De betrokkenheid van leerling en ouders bij het opstellen van een OPP is meer een 'gewoonte' geworden. De (oudergeleding in) de OPR levert een goede bijdrage aan de koers van Sterk VO.

7.4 Ontwikkel- en verbeterpunten

Communicatie met ouders blijft een voortdurend aandachtspunt voor scholen en voor Sterk VO. Het samen opstellen van het OPP is een goed middel om met ouders in contact te blijven over de schoolloopbaan van hun kind en de ondersteuning daarbij. Het ontsluiten van informatie via de website en andere middelen en verdere training voor scholen op communicatie met ouders blijven aandachtspunten. De kernpartners kunnen hier ook een goede bijdrage aan leveren.

8. Monitoring en evaluatie

8.1 Kern

Monitoring is nodig om zicht te krijgen op het resultaat en de effecten op leerlingniveau van de inspanningen van scholen en van het samenwerkingsverband. De inspectie van het onderwijs heeft drie kwaliteitsaspecten geformuleerd voor passend onderwijs die Sterk VO ook als uitgangspunt gebruikt:

1. resultaten: een passende plek voor iedere leerling door een samenhangend geheel van ondersteuningsvoorzieningen (analyse van het aantal voortijdig schoolverlaters en thuiszitters, zicht op leerlingen die tussen wal en schip vallen, doorstroomgegevens, resultaten samenwerking jeugdzorg).
2. management en organisatie: een duidelijke missie en doelstellingen van het SWV voor passend onderwijs, slagvaardige aansturing, communicatie en een doelmatige, inzichtelijke organisatie.
3. kwaliteitszorg: zorg voor kwaliteit door systematische zelfevaluatie vanuit het SWV, planmatige kwaliteitsverbetering, jaarlijkse verantwoording hierover en borging van verbeteringen.

8.2 Doelstelling en beoogde resultaten

Monitoring en evaluatie	
Wat willen we bereiken?	Er is een monitorsysteem waarmee Sterk VO zicht krijgt op de effecten van de aanpak van passend onderwijs op verschillende niveaus en op de effecten van de gezamenlijke aansluitingsopgaven in het kader van zorg voor jeugd.
Wat gaan we daarvoor doen?	Doorontwikkelen van een integraal en cyclisch monitor- en evaluatiesysteem.
Hoe meten we onze prestaties?	<ol style="list-style-type: none"> a. Alle doelstellingen en de daarbij behorende activiteiten van Sterk VO worden periodiek intern en extern geëvalueerd op voortgang en resultaat. b. De aansluitingsopgaven en de daarbij behorende activiteiten worden periodiek intern en extern geëvalueerd op voortgang en resultaat. c. Er wordt tweejaarlijks een audit georganiseerd om zicht te krijgen op het maatschappelijk effect van de inspanningen van Sterk VO voor passend onderwijs. d. Sterk VO verantwoordt zich door middel van jaarverslag en jaarstukken
Welke effecten zien we?	<ul style="list-style-type: none"> o Een goed werkend en gebruiksvriendelijk systeem voor het toekennen en evalueren van arrangementen.. o Een thema-overstijgende evaluatiecyclus.

8.3 Toelichting op de resultaten voor 2015

Resultaat op de hoofddoelstelling en de activiteiten

- o Sterk VO heeft in 2014 een [kwaliteitszorgcyclus](#) opgesteld om zicht te krijgen op activiteiten, effecten en bijsturingmogelijkheden op leerlingniveau, schoolniveau en SWV-niveau.
- o Evaluatie van de uitvoering van de hoofdpdracht van Sterk VO vindt plaats via de klankbordgroep, de bestuursvergaderingen, in de jaarlijkse schoolleidersgesprekken en via een jaarlijkse enquête. Daarnaast wordt met regelmaat in overleggen en netwerken geëvalueerd hoe de implementatie van passend onderwijs loopt. Op leerlingniveau wordt het OPP periodiek geëvalueerd met leerling en ouders. Alle scholen evalueren jaarlijks in juni hun schoolondersteuningsplan als basis voor het komende schooljaar.
- o Via het digitale systeem voor het toekennen van arrangementen (Onderwijs Transparant, OT) wordt op het niveau van het samenwerkingsverband de zorgtoewijzing gemonitord. De financiële monitor loopt via Afas.
- o De gezamenlijke aansluitingsopgaven in het kader van de verbinding passend onderwijs en zorg voor jeugd (bijlage 1) worden gevolgd in het afstemmingsoverleg van de beide samenwerkingsverbanden en de gemeente Utrecht. Sterk VO, de gemeente Utrecht en de MBO's werken in een van de actielijnen onder de Schoolwerkagenda aan verbinding tussen passend onderwijs op het MBO en de jeugdhulp.

Effecten

Het planmatig werken, signaleren van trends, evalueren en bijsturen heeft dit jaar meer aandacht gekregen. De kwaliteitszorgcyclus helpt hierbij.

8.4 Ontwikkel- en verbeterpunten

De financiële registratie en uitputting van de budgetten kan nog inzichtelijker worden ingericht. Een aandachtspunt blijft de werkbaarheid voor scholen en Sterk VO van OT. Sterk VO heeft besloten om in 2016 over te gaan op een nieuwere versie van het systeem en zorgt voor een zorgvuldige implementatie daarvan.

9. Inrichting, organisatie en communicatie

9.1 Doelstelling van Sterk VO

De doelen en prioriteiten van Sterk VO zoals beschreven in het ondersteuningsplan:

- zorgvuldig uitvoeren van de wettelijke taken van passend onderwijs: geen jongere tussen wal en schip
- ondersteunen van scholen en docenten bij het versterken van de basis
- bevorderen van soepele overgangen en doorgaande schoolloopbanen
- actieve samenwerking met gemeenten, andere samenwerkingsverbanden en partners in het jeugd domein
- planmatig en cyclisch werken aan kwaliteitsverbetering

9.2 Staf en bedrijfsvoering

Sterk VO heeft gekozen voor een bestuur/directiemodel. Het bestuur en de directie van Sterk VO worden ondersteund door een staf. De staf heeft beleidsmatige, beheersmatige en administratieve taken op het gebied van, financiën, personeel en organisatie, PR en communicatie en monitoring en verantwoording. De staf bewaakt de samenhang in beleid en uitvoering op het gebied van doorlopende schoolloopbanen en ondersteuning waar dat nodig is. Dat is ook van belang vanwege de complexiteit en variëteit van verschillende subsidiestromen van rijk en gemeenten voor de uitvoering van deze taken.

9.3 Medezeggenschap

Sterk VO heeft een Ondersteuningsplanraad (OPR). De Wet Medezeggenschap op Scholen (WMS) is hierop van toepassing. De MR-en van de afzonderlijke scholen (voor het Wellant College de Ondernemingsraad) vaardigen leden af voor de OPR. De [OPR](#) van Sterk VO heeft 18 zetels, 2 zetels per deelnemend schoolbestuur. De OPR vergadert drie maal per jaar.

9.4 Organisatie- en overlegstructuur

De [organisatie](#) van Sterk VO is opgebouwd rond drie pijlers: doorgaande schoolloopbanen (van PO tot MBO), OPDC Utrecht en passend onderwijs (inclusief schakelen en arrangeren). Op bestuurlijk niveau en voor elk van deze pijlers zijn overlegvormen georganiseerd. Het bestuur van Sterk VO neemt de besluiten over het beleid van Sterk VO. De besluitvorming over POVO ligt bij het [bestuurlijk overleg](#) van schoolbesturen PO en VO en over VOMBO bij de [Schoolwerktagenda 2015-2019](#). Sterk VO is uitvoeringsorganisatie voor POVO en VOMBO. Omdat de beleidsmatige en financiële betrokkenheid van met name de gemeente Utrecht bij de drie pijlers groot is, vindt er met regelmaat afstemmingsoverleg plaats om de integraliteit van beleid en een adequate uitvoering daarvan te borgen.

Beleed wordt in de verschillende overleggen besproken en geëvalueerd, voorstellen voor aanpassing worden voor besluitvorming aan het bestuur voorgelegd. Er is tweemaal per jaar een gezamenlijk schoolleidersoverleg van schoolleiders en besturen. Daarnaast zijn er afzonderlijke schoolleidersoverleggen voor TL/HAVO/VWO, VMBO/ISK en PrO/VSO. Implementatie en communicatie van het beleid gebeurt ook via de netwerken (POVO, LOB, zorgcoördinatoren en orthopedagogen), het overleg met de samenwerkingsverbanden in de regio, het overleg met de kernpartners en via de website, nieuwsbrieven en themabijeenkomsten.

9.5 Klachten en bezwaren

Een klacht betekent dat er iets is misgegaan in de communicatie of de dienstverlening door het samenwerkingsverband. In deze [klachtenprocedure](#) is beschreven hoe Sterk VO met klachten omgaat. Een klacht kan worden ingediend door een [klachtenformulier](#) in te vullen en te sturen naar klachtencommissie@sterkvo.nl. Het Loket passend onderwijs van Sterk VO geeft besluiten af voor de toelating tot het voortgezet speciaal onderwijs. Dit besluit is een beschikking in de zin van de Algemene Wet Bestuursrecht. De mogelijkheid tot bezwaar en beroep tegen deze beschikking staat open. Een bezwaar tegen een besluit van Sterk VO over de toelaatbaarheid tot het VSO dient binnen zes weken na het besluit te worden ingediend bij de [bezwaarcommissie](#), bezwaarcommissie@sterkvo.nl. In 2015 heeft Sterk VO geen klachten of bezwaren ontvangen. In het [reglement](#) van de bezwaarcommissie staat hoe Sterk VO met deze bezwaren omgaat.

9.6 Communicatie

Sterk VO investeert veel in het uitdragen van de visie op passend onderwijs en de vertaling daarvan naar de praktijk. In 2015 heeft Sterk VO een werkconferentie voor het schoolondersteuningsplan georganiseerd, een werkbezoek voor (regio)schoolleiders aan het OPDC, een werkmiddag voor kernpartners en een miniconferentie voor VO/VSO in de regio. Sterk VO heeft 6 interne en 6 externe nieuwsbrieven uitgebracht, de website 'opgeschoond' en meegewerkt aan onderzoeken. Er hebben in 2015 5 netwerken LOB en 4 netwerken voor zorgcoördinatoren en orthopedagogen plaatsgevonden. De website wordt goed bezocht en gewaardeerd, maandelijks zijn er ruim 4.500 bezoekers op www.sterkvo.nl.

10. Financieel jaarverslag

10.1 Ontwikkelingen in 2015

Het kalenderjaar 2015 is het eerste jaar waarin passend onderwijs financieel volledig is ingevoerd. Vanaf augustus 2015 is Sterk VO verantwoordelijk voor de ondersteuningsbekostiging in het VSO. Sterk VO streeft naar een duidelijke relatie tussen doelen en inzet van middelen. Om die reden is gekozen voor een programmabegroting die aansluit bij de doelen en activiteiten van het Ondersteuningsplan. De jaarrekening, die moet voldoen aan de wettelijke voorschriften kent een andere indeling. In de financiële analyse wordt daarom aan beide onderdelen aandacht besteed.

10.2 Financiële positie van Sterk VO: kengetallen

De financiële kengetallen hebben zich in de afgelopen jaren als volgt ontwikkeld:

	2011	2012	2013	2014	2015	2015 gecorrigeerd
Solvabiliteit	0,21	0,32	0,26	0,38	0,60	
Liquiditeit	1,22	1,37	1,33	1,57	2,5	
Rentabiliteit	-3,5%	3,7%	11,8%	6,1%	9,7%	7,6%
Weerstandsvermogen	6,6%	9,6%	20,7%	26,4%	35%	27,5%
Kapitalisatiefactor	0,31	0,30	0,79	0,70	0,58	0,46

De financiële situatie van Sterk VO is goed. De middelen die rechtstreeks naar de scholen gaan moeten geboekt worden als negatieve OCW baten. De middelen die ingehouden worden voor bekostiging van het VSO mogen niet opgenomen worden in de jaarrekening. Dat leidt tot kengetallen die geen goed beeld van de financiële positie geven. Daarom zijn hiervoor gecorrigeerde kengetallen opgenomen. In 2015 zijn opnieuw extra (incidentele) middelen op de scholen ingezet om passend onderwijs te implementeren. In de komende jaren wordt duidelijker welke (financiële) risico's Sterk VO loopt en welke maatregelen voor risicobeheersing genomen kunnen worden. De deelname aan het VSO is een van de belangrijkste financiële risicofactoren.

10.3 Balans van Sterk VO per 31 december 2015

Hieronder is de balans per 31 december 2015 weergegeven.

Activa x 1.000	31-12-2015	31-12-2014	Passiva x 1.000	31-12-2015	31-12-2014
Materiële Vaste Activa	76	73	Eigen vermogen	1.909	1.379
Vorderingen	736	367	Voorzieningen		
Liquide middelen	2.350	3.223	Kortlopende schulden	1.253	2.284
Totaal activa	3.162	3.663	Totaal passiva	3.162	3.663

Het totaal van de activa is afgenomen door een forse daling van de liquide middelen en een stijging van de vorderingen. Deze daling van de liquide middelen was gepland, omdat in 2015 de implementatiegelden volledig betaald zijn aan de scholen en een aantal subsidies waar Sterk VO als penvoerder voor optreedt, ook zijn uitgekeerd. Dit wordt zichtbaar in de afname van de kortlopende schulden. Het eigen vermogen is toegenomen door het positieve resultaat van 2015. Het resultaat is deels toegevoegd aan de algemene reserve en deels opgenomen als bestemmingsreserve. De bestemming van deze reserve wordt toegelicht bij de diverse onderdelen.

10.4 Financiële gang van zaken in 2015

10.4.1 Financiële organisatie van Sterk VO

De begroting van Sterk VO is opgebouwd als een programmabegroting, waarin een koppeling is gelegd tussen beleid en financiën. In de jaarrekening is aangesloten bij de bestaande situatie van Sterk VO, waarin sprake is van drie kernactiviteiten. Voor deze activiteiten en de bedrijfsvoering wordt een apart exploitatieoverzicht opgenomen. In de programmabegroting vindt een nadere uitsplitsing op de hoofdonderdelen plaats.

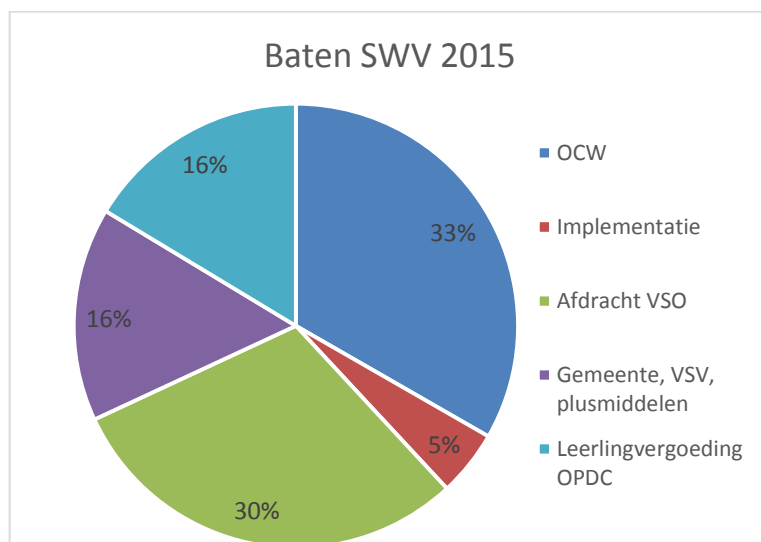
Ondersteuningsplan	Jaarrekening	Programmabegroting ²
Sterke basis	Passend Onderwijs	pr. 6 – Arrangementen pr. 9 – Team Passend Onderwijs
Steun waar nodig	Passend Onderwijs	pr. 5 – Zorgtoewijzing pr. 6 – Arrangementen pr. 9 – Team Passend Onderwijs pr. 10 – Ondersteuningsroute
OPDC Utrecht	OPDC	pr. 1 – OPDC Utrecht
Speciaal als het moet	Passend Onderwijs	
Schoolloopbanen PO-VO	Schoolloopbanen	pr.2 – Schoolloopbanen PO-VO
Schoolloopbanen VO-MBO	Schoolloopbanen	pr.3 – Schoolloopbanen VO-MBO
	Bedrijfsvoering	pr. 11 – Bedrijfsvoering

De opbouw van de jaarrekening (EFJ format) maakt een vergelijking tussen jaarrekening en begroting lastig. Daarom wordt de analyse gemaakt met de programmabegroting. Deze programmabegroting wordt in de jaarrekening vertaald naar de eisen van RJ660. Dit overzicht met vergelijkende cijfers is als bijlage opgenomen.

De baten van Sterk VO in 2015 bestaan uit vier belangrijke geldstromen:

- Rijksmiddelen Passend Onderwijs - op deze middelen wordt de bekostiging van het VSO in mindering gebracht
- Doelsubsidies Gemeente Utrecht en VSV middelen
- Bijdrage schoolbesturen OPDC
- Incidentele implementatiesubsidie vanuit balans

Deze middelen worden integraal ingezet om de doelstellingen van passend onderwijs te realiseren, rekening houdend met de bestaande subsidievoorwaarden voor verantwoording. Vanaf 2015 betaalt Sterk VO mee aan de bekostiging van het VSO door een verplichte overdracht van de ondersteuningsbekostiging. In augustus 2015 is dit ingegaan voor de personele bekostiging. De resterende beschikbare middelen worden ingezet voor de doelen en activiteiten van het Ondersteuningsplan. Een gedeelte van de middelen wordt direct doorbetaald aan de VO scholen voor de basisplusaanpak. De hoogte van dit bedrag wordt bepaald door het aantal basisplusarrangementen op 1 oktober van het jaar voorafgaand aan het kalenderjaar waarop de beschikking betrekking heeft.

² Een aantal programma's (4,7 en 8) zijn opgegeven of ondergebracht bij andere programma's

10.4.2 Exploitatie Sterk VO

In 2015 heeft Sterk VO een positief resultaat behaald van € 529.000. Dit resultaat is hoger dan verwacht. Het resultaat wordt ten gunste van de algemene reserve en bestemmingsreserves gebracht. Het resultaat bestaat uit de volgende componenten:

	Resultaat	Toevoegen aan reserve	
Totaal resultaat	€ 529.000		
OPDC Utrecht	€ -101.500	€ -101.500	bestemmingsreserve
Schoolloopbanen	€ 28.000	€ 28.000	bestemmingsreserve
Passend onderwijs en bedrijfsvoering	€ 603.000	€ 603.000	algemene reserve

Verschil begroting en realisatie programmabegroting

In de programmabegroting is de afdracht aan het VSO apart opgenomen en zijn de middelen die worden doorbetaald aan de scholen bij de lasten opgenomen als aparte programma's. De programmabegroting laat zien dat het hogere resultaat vooral wordt veroorzaakt door lagere lasten. De baten verlopen in grote lijnen volgens de begroting.

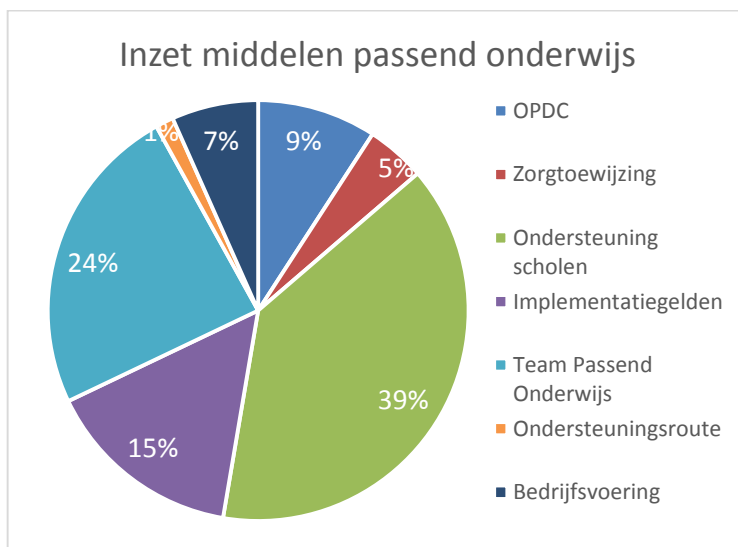
	Realisatie 2015	Begroting 2015	Verschil	2014
Baten				
OCW middelen				
Lichte ondersteuning	1.208	1.176	32	1.019
Zware ondersteuning (incl. overgangsbek.)	4.693	4.593	100	1.438
Inzet implementatiegelden vanuit balans	476		476	154
Subtotaal OCW baten	6.376	5.769	607	2.610
Geormerkte baten (gemeente, VSV, plusmiddelen)				
OPDC	2.869	3.016	-147	
Schoolloopbanen PO-VO	283	206	77	
Schoolloopbanen VO-MBO	346	297	49	
Passend onderwijs	49	48	1	
Bedrijfsvoering	6	10	-4	
Subtotaal geormerkte baten	3.552	3.577	-25	3.538
	9.928	9.346	582	6.148
Afdracht VSO teldatum	2.829	2.675	154	
Afdracht VSO tussentijds groei	148	104	44	
Totaal afdrachten	2.977	2.779	198	
TOTAAL NETTO BATEN	6.952	6.568	384	6.148
Lasten ondersteuningsplan:				
			0	
pr.1: OPDC Utrecht	2.970	3.016	-46	2.818
pr2: SL PO-VO	287	206	81	231
pr3: SL VO-MBO	314	297	17	318
pr5: Pas.owijs zorgtoewijzing	166	212	-46	207
pr6: Pas.owijs basisplus en arrangementen	1.221	1.513	-292	1.398
Implementatiegelden	476		476	311
pr9: Team Passend Onderwijs	751	762	-11	438
pr10: Pas.owijs ondersteuningsroute	43	130	-87	136
pr.11: Bedrijfsvoering	208	291	-83	-4
TOTALE LASTEN	6.436	6.427	9	5.853
Financiële baten en lasten	13	20	-7	23
RESULTAAT	529	161	368	318

De belangrijkste afwijkingen van de begroting staan in onderstaand overzicht.

Oorzaak afwijking begroting - realisatie	Bedrag x € 1.000
Totale afwijking begrote en gerealiseerde baten	384
Meer baten zware ondersteuning door hogere bekostiging en toename VO leerlingen	+100
Meer baten door incidentele implementatiegelden uit gereserveerde middelen (niet begroot – zie lasten)	+476
Meer gemeentelijke baten bij schoolloopbanen PO-VO door nieuwe projecten	+77
Minder baten bij OPDC door verlate toekenning plusmiddelen subsidie aug-dec. 2015 en lagere overdracht bekostiging door minder leerlingen op het OPDC dan begroot.	-147
Minder baten door hogere afdracht VSO door hogere bekostigingsbedragen en toename leerlingen.	-154
Minder baten door hogere afdracht VSO tussentijdse groei door overdracht van basis- en ondersteuningsbekostiging	-44
Meer baten bij diverse anderen posten	+46
Totale afwijking begrote en gerealiseerde lasten	9
Minder lasten bij het OPDC Utrecht door vermindering personele inzet door afname leerlingen	-46
Meer lasten bij schoolloopbanen PO-VO door extra project Schaduwkeuzes	+81
Minder lasten bij Passend Onderwijs door minder (externe) personele inzet, door vertraging bij projecten en door minder aanvragen van individuele arrangementen door scholen	-436
Meer lasten door uitkering implementatiegelden uit gereserveerde middelen (niet begroot – zie baten)	+476
Minder lasten bij bedrijfsvoering door minder personele lasten	-83

Conclusie is dat de inkomsten goed begroot zijn door voldoende monitoring en prognoses van leerlingaantallen en leerlingstromen en een up-to-date begrotingsmodel. De beslissing over de volledige inzet van de incidentele implementatiegelden is genomen na het opstellen van de begroting. Hierbij zijn de lasten in evenwicht met de baten. De werkelijke afwijking van de begrote baten bedraagt - € 92.000 op een totale begroting van bijna € 7 miljoen. De lastenkant blijft achter bij de begroting. De werkelijke onderschrijding van de begrote lasten bedraagt - € 467.000 op een totale begroting van € 7 miljoen. De uitgavenkant laat geen onverwachte resultaten zien. De trend was zichtbaar in tussentijdse rapportages en is waar nodig bijgestuurd. Er is geen sprake van overschrijdingen, behalve door het starten van nieuwe projecten waar extra baten tegenover staan. De vermindering van de lasten bij het OPDC Utrecht was een geplande ingreep door een afname van leerlingen. De lasten op arrangementen blijven met name achter doordat scholen minder individuele arrangementen aanvragen. Een nadere analyse is te vinden bij de afzonderlijke projecten.

De programma's van Sterk VO worden gefinancierd uit verschillende geldstromen. Het OPDC en de activiteiten rond schoolloopbanen worden grotendeels gefinancierd uit middelen van de schoolbesturen en uit gemeentelijke subsidies, VSV gelden en plusmiddelen. De overige programma's van Sterk VO worden gefinancierd uit de middelen voor lichte en zware ondersteuning. Een groot gedeelte van dit budget, 40%, gaat rechtstreeks naar de VO scholen voor verbetering van de basis- en extra ondersteuning op school. Dit schooljaar was er 15% extra beschikbaar aan eenmalige implementatiegelden. Bijna een kwart van de middelen wordt ingezet voor het team Passend Onderwijs en 7% van de middelen wordt besteed aan de bedrijfsvoering.

10.4.3 Bedragen die rechtstreeks aan de VO scholen zijn uitgekeerd

In het verslagjaar 2015 zijn de volgende bedragen rechtstreek aan de VO en VSO scholen uitgekeerd

• Afdracht ondersteuningsbekostiging VSO	€	2.829.000
Deze bedragen zijn door DUO ingehouden op de middelen voor zware ondersteuning.		
• Tussentijdse groei VSO	€	148.000
• Implementatiemiddelen	€	476.000
• Basisplusgelden	€	801.000
• Reguliere arrangementen	€	43.000

Deze bedragen zijn conform regelgeving opgenomen als doorbetalingen rijksbijdrage van Sterk VO aan de scholen als negatieve OCW baten.

10.5 Treasury beleid

Het bestuur van Sterk VO heeft een treasurystatuut vastgesteld. In dit statuut wordt beschreven welke treasurytaken en -verantwoordelijkheden van toepassing zijn voor Sterk VO. Ook worden de beleidskaders vastgelegd voor diegenen die bij deze taken en verantwoordelijkheden betrokken zijn. Sterk VO houdt geen beleggingen aan. Daarom hoeft in dit statuut niet verder te worden ingegaan op de toepassing van de Regeling beleggen en belenen door instellingen voor onderwijs en onderzoek 2010 (OCW-regeling FEZ/CC-2009/150185 d.d. 16-09-2009).

10.6 Continuïteitsparagraaf

In de meerjarenbegroting is voorlopig uitgegaan van een gelijkblijvend leerlingenaantal. Het aandeel VSO leerlingen is constant gehouden op 3,3%. Dit is onder het landelijk gemiddelde. De komende jaren nemen de baten van Sterk VO toe door de positieve gevolgen van de verevening. In 2016 is Sterk VO financieel verantwoordelijk geworden voor de ondersteuningsbekostiging van het LWOO en praktijkonderwijs. Sterk VO heeft gekozen voor opting out en de (financiële) gevolgen daarvan zijn in aparte notities verwerkt. De directe afdrachten LWOO via Duo nemen af en Sterk VO ontwikkelt zelf beleid over de verdeling van deze middelen. In de meerjarenbegroting is een toename van de post arrangementen voorzien. In het Ondersteuningsplan wordt hierop verder beleid ontwikkeld.

Kengetallen	Actueel		Verwachting	
	2015	2016	2017	2018
<u>Personele bezetting in FTE</u>				
Sterk VO heeft geen personeel in eigen dienst				
Leerlingenaantallen VO	17.428	17.428	17.428	17.428
Leerlingenaantallen VSO (teldatum T-1)	582	582	582	582

Meerjarenbalans	Actueel		Verwachting	
	2015	2016	2017	2018
ACTIVA				
Vaste activa	76.343	76.343	76.343	76.343
Vorderingen	735.555	735.555	735.555	735.555
Liquide middelen	2.349.977	2.555.928	2.662.506	2.699.624
TOTALE ACTIVA	3.161.875	3.367.826	3.474.404	3.511.522
PASSIVA				
- Algemene reserve	1.708.544	1.914.495	2.021.073	2.174.434
- Bestemmingsreserve OPDC	116.243	116.243	116.243	
- Bestemmingsres.Schoolloopbanen	83.740	83.740	83.740	83.740
Totaal eigen vermogen	1.908.527	2.114.478	2.221.056	2.258.174

Crediteuren	888.812	888.812	888.812	888.812
Overlopende passiva	364.535	364.535	364.535	364.535
TOTALE PASSIVA	3.161.874	3.367.825	3.474.403	3.511.521

MEERJARENBEGROTING

Baten	2015	2016	2017	2018
lichte ondersteuning algemeen	1.423.929	1.638.232	1.638.232	1.638.232
lichte ondersteuning LWOO		5.377.963	5.377.963	5.377.963
lichte ondersteuning PRO		1.607.261	1.607.261	1.607.261
verevening lichte ondersteuning	-247.782	-119.051		
zware ondersteuning	4.805.573	9.210.956	9.489.807	9.496.851
verevening zware ondersteuning	-212.532	-489.230	-426.894	-350.156
geormerkte subsidies	3.596.873	3.763.845	3.581.843	3.581.843
Totale baten	€ 9.366.061	€ 20.989.976	€ 21.68.213	€ 21.351.994
Lasten	2015	2016	2017	2018
afdracht LWOO (via DUO)		5.074.722	5.074.722	5.074.722
afdracht PRO (via DUO)		1.752.853	1.752.853	1.752.853
afdracht VSO, teldatum	2.674.760	6.418.046	6.570.811	6.570.811
afdracht VSO, groei, ondersteuning	103.624	224.803	224.803	224.803
afdracht VSO, groei, basis		130.829	130.829	130.829
pr.1: OPDC	3.015.568	3.126.457	3.283.004	3.283.004
pr.2: POVO	206.125	222.138	210.794	210.294
pr.3: VO-MBO	297.180	393.880	227.880	227.880
pr.4: PAO uitvoering, incl.loket	212.208	254.206	208.706	208.706
pr.5: PAO arrangementen	1.512.770	1.860.650	2.248.150	2.285.650
pr.6: Team Passend Onderwijs	891.627	813.381	813.381	813.381
pr.7: Bedrijfsvoering	291.350	512.061	415.701	415.701
totaal programma's	6.426.828	7.182.773	7.407.617	7.444.616
Totale lasten	€ 9.205.212	€ 20.784.025	€ 21.161.634	€ 21.198.364
Resultaat	€ 160.849	€ 205.951	€ 106.579	€ 153.360

10.7 OPDC Utrecht

Voor plaatsing op het OPDC Utrecht geldt het *geld volgt leerling*. De scholen voor voortgezet onderwijs dragen de personele en materiele bekostiging over aan het OPDC Utrecht. Deze financiering (€ 1,5 miljoen) bedraagt 54% van de baten. Deze basisbekostiging is niet voldoende om het onderwijs te realiseren wat deze doelgroep nodig heeft. De aanvullende financiering komt uit doelsubsidies van OCW, de gemeente Utrecht en uit overige baten.

Financiering OPDC Utrecht

Overdracht leerlingbekostiging schoolbesturen € 1.541.000

In 2015 zijn naast de middelen van de schoolbesturen de volgende middelen ingezet:

OCW subsidie regionale plusvoorzieningen	€ 308.000
Gemeente subsidie, bijdrage Utrechtse onderwijsagenda	€ 825.000
Bijdrage arrangementen Passend Onderwijs	€ 185.000

Exploitatie

Het resultaat van het programma OPDC Utrecht is € 101.500 negatief. Dit resultaat wordt in mindering gebracht op de bestemmingsreserve. De reserve wordt ingezet bij de verhuizing naar een definitieve huisvesting in de nabije toekomst.

Staat van baten en lasten OPDC Utrecht

x 1.000	Realisatie 2015	Begroting 2015	Verschil	2014
Baten				
Rijksbijdragen OCW	309	385	-76	2.008
Overige overheidsbijdragen	828	800	28	816
Overige baten	1.732	1.830	-98	11
Totaal baten	2.869	3.016	-146	2.835
Lasten				
Personele lasten	2.628	2.649	-21	2.402
Afschrijvingen	15	21	-6	15
Huisvestingslasten	88	90	-2	82
Overige instellingslasten	239	256	-17	319
Totaal lasten	2.970	3.016	-46	2.818
Saldo baten en lasten	101		101	17
Financiële baten en lasten				
Resultaat	101		-100	17

De exploitatie sluit met een negatief resultaat vanwege tegenvallende baten. Enerzijds is de subsidietoekenning voor augustus-december 2015 nog niet definitief rond (€ 76.000 minder baten), deze zal in 2016 als extra baten voor het OPDC Utrecht worden opgenomen. Anderzijds is het aantal leerlingen in augustus 2015 lager dan verwacht en is er dus sprake van minder overdracht van leerlingbekostiging (€ 98.000 minder baten). De lasten blijven € 46.000 achter bij de begroting. Minder uitgaven zijn gedaan op scholing, extern personeel en leermiddelen.

10.8 Schoolloopbanen

Schoolloopbanen is een apart project binnen Sterk VO waar alle programma's rond schoolloopbanen zijn ondergebracht. De financiering vindt plaats uit gemeentelijke subsidies en uit subsidies voortijdig schoolverlaten (VSV) vanuit de RMC regio Utrecht.

Financiering Schoolloopbanen

In 2015 zijn de volgende subsidies ingezet:

Programma PO- VO

- Overstap PO-VO procedure € 200.000
- Subsidie Stichtse Vecht € 10.600
- Project schaduwkeuzes € 72.600

Programma VO – MBO

- Overstap VO-MBO € 150.000
- Voortijdig Schoolverlaten RMC regio € 157.000

De subsidies voor activiteiten gericht op VO en MBO beslaan meerdere kalenderjaren en zijn dus nog niet geheel gerealiseerd.

Exploitatie

Het resultaat van het project Schoolloopbanen is € 28.000 positief. Het programma PO-VO is conform begroting verlopen en laat een klein negatief resultaat zien van € 4.000. De baten zijn met € 80.000 toegenomen door een aanvullend onderzoek naar schaduwkeuzes. Dit heeft ook geleid tot hogere overige lasten door externe personele inzet. Het programma VO-MBO heeft een positief resultaat van € 32.000. De baten zijn € 50.000 hoger dan begroot door inzet van nog niet bestede middelen van vorig jaar. De overige lasten zijn € 15.000 hoger door inzet van externe adviseurs. Het resultaat wordt toegevoegd aan de bestemmingsreserve Schoolloopbanen.

Staat van baten en lasten Schoolloopbanen

x 1.000	Realisatie 2015	Begroting 2015	Verschil	2014
Baten				
Rijksbijdragen OCW				
Overige overheidsbijdragen	590	466	124	514
Overige baten	39	37	2	67
Totaal baten	629	503	126	580
Lasten				
Personele lasten	251	242	9	251
Afschrijvingen				
Huisvestingslasten				
Overige instellingslasten	350	261	89	299
Totaal lasten	601	503	98	550
Saldo baten en lasten	28		28	31
Financiële baten en lasten				
Resultaat	28		28	31

10.9 Passend Onderwijs

De middelen voor passend onderwijs worden ingezet voor de programma's rond Passend Onderwijs en de bedrijfsvoering. Het resultaat wordt toegevoegd aan de algemene reserve. In 2015 werd € 1.476.000 rechtstreeks aan de scholen uitgekeerd, 30% van de rijksbijdrage Passend Onderwijs.

In 2015 bestonden de OCW baten uit:

- Lichte ondersteuning € 1.207.000
- Zware ondersteuning, (incl. overgangsbekostiging) € 4.693.000
- Afdracht VSO € 2.829.000 minus
- Implementatiesubsidie vorige jaren € 476.000
- Rechtstreeks aan de scholen doorbetaald € 1.468.000 minus

In het verslagjaar 2015 zijn de volgende bedragen rechtstreek aan de VO en VSO scholen uitgekeerd

- Afdracht ondersteuningsbekostiging VSO €2.829.000
- Deze afdrachten zijn door DUO ingehouden op de middelen Voor zware ondersteuning.
- Tussentijdse groei VSO € 148.000
- Implementatiemiddelen € 476.000
- Basisplusgelden € 801.000
- Reguliere arrangementen € 43.000
- Deze bedragen zijn conform regelgeving opgenomen als doorbetalingen rijksbijdrage van Sterk VO aan de scholen als negatieve OCW baten

Exploitatie

Op het resultaat van de activiteiten rond passend onderwijs worden de kosten van de bedrijfsvoering in mindering gebracht. Het restant wordt toegevoegd aan de algemene reserve. Het resultaat van passend onderwijs is € 792.000. Na aftrek van de kosten van bedrijfsvoering is het resultaat € 603.000. Dit resultaat wordt toegevoegd aan de algemene reserve.

Staat van baten en lasten Passend Onderwijs

x 1.000	Realisatie 2015	Begroting 2015	Vershil	2014
Baten				
Rijksbijdragen OCW	3.071	3.094	-23	2.457
Implementatiesubsidie	476		476	154
Doorbetalingen aan scholen	-1.468	-1.063	-405	-1.383
Gemeentelijke subsidie	48	48		78
Overige baten	1		1	34
Totaal baten	2.128	2.079	49	1.339
Lasten				
Personele lasten	900	984	-84	852
Administratie en beheer	24	53	-29	
ICT lasten	15	19	-4	
Projecten en arrangementen scholen	396	600	-204	256
Totaal lasten	1.336	1.657	-321	1.108
Resultaat	792	422	370	231

De baten verlopen volgens de begroting. De uitbetaling van de implementatiesubsidie vanuit de balans was niet begroot, maar is ook bij de lastenkant niet begroot. De doorbetalingen aan de scholen zijn dus ook hoger dan begroot. Per saldo is er € 49.000 meer baten ontvangen door verhoging van de bekostiging.

De lasten blijven achter bij de begroting doordat minder individuele arrangementen zijn aangevraagd dan begroot. Op het programma ondersteuningsroute is minder uitgegeven aan personele inzet door vertraging in de softwareontwikkeling van het project.

10.10 Bedrijfsvoering

De bedrijfsvoering werkt voor alle activiteiten van Sterk VO. Het OPDC, de programma's rond schoolloopbanen en andere gemeentelijke projecten leveren een bijdrage aan de kosten van de bedrijfsvoering. De kosten van de bedrijfsvoering komen na aftrek van de bijdrage van de programma's ten laste van het algemene Passend Onderwijsbudget.

Exploitatie

Na aftrek van de bijdragen van de projecten zijn de kosten van de bedrijfsvoering € 189.000; dit is 7% van de middelen die ingezet worden voor Passend Onderwijs.

Staat van baten en lasten Bedrijfsvoering

x 1.000	Realisatie 2015	Begroting 2015	Vershil	2014
Baten				
Rijksbijdragen OCW				
Overige overheidsbijdragen		10	-10	
Overige baten	211	190	21	444
Totaal baten	211	200	11	580
Lasten				
Personele lasten	241	312	71	263
Afschrijvingen	14	15	-1	17
Huisvestingslasten	45	45		43
Overige instellingslasten	112	109	3	105
Totaal lasten	413	481	68	429

Saldo baten en lasten

Financiële baten en lasten	13	20	-7	23
Resultaat	-189	-261	72	38

De baten bestaan uit de bijdragen van het OPDC en programma's die mede door de gemeente gesubsidieerd worden en het penvoerderschap van de subsidie plusvoorzieningen. Deze verlopen zoals begroot. De lasten zijn € 68.000 minder dan begroot. Op de personele lasten is minder uitgegeven, maar dat wordt gedeeltelijk verklaard door een toename van de ICT lasten door uitbesteding van ICT beheer. De post externe adviseurs is verder verantwoordelijk voor lagere lasten.

10.11 Penvoerderschap subsidie Plusvoorzieningen RMC regio Utrecht

Sterk VO is met de Willibrordstichting overeengekomen dat zij als beheerder optreedt van deze subsidie, die voor drie schooljaren is toegekend (2012 -2015). Deze subsidie is niet in de exploitatie opgenomen, maar opgenomen op de balans onder kortlopende schulden.

10.12 Risico's en risicobeheersing

Sterk VO werkt aan interne risicobeheersing door:

- haar financiële functie kwalitatief goed in te richten
- een planning & controlcyclus op te stellen en te implementeren
- werkprocessen te beschrijven, m.n. rond afgeven van TLV's
- te werken met gedetailleerd onderbouwde en sluitende, taakstellende begrotingen
- werken met financiële tussenrapportages die voorzien zijn van onderbouwde eindejaarsprognoses

De rijksoverheid heeft het risico van de open eind regeling van de financiering van het VSO neergelegd bij de samenwerkingsverbanden. Dat is ook een van de belangrijkste risico's voor Sterk VO.

Sterk VO werkt aan beheersing van deze risico's door:

- kwaliteitsbewaking van de programma's
- de ontwikkeling van de leerlingenaantallen VSO, LWOO en PRO nauwgezet te monitoren
- aandacht in de bedrijfsvoering voor beschikbaarheid, betrouwbaarheid en toegankelijkheid van leerlingdata en leerlingstromen
- de mogelijkheid om tussentijds financieel bij te sturen
- financiële buffer te creëren voor het opvangen van deze risico's

De opgebouwde reserve is ruimschoots voldoende om de risico's op te vangen. In 2016 wordt een nadere risico-analyse opgesteld, die een indicatie geeft voor de benodigde financiële bufferreserve en wordt beleid ontwikkeld op inzet van het vrij besteedbare gedeelte van de algemene reserve.

10.13 Verantwoording subsidie Gemeente Utrecht

De Gemeente Utrecht heeft aan het samenwerkingsverband voor het jaar 2015 een aantal subsidies toegekend voor diverse deelprojecten. Voor het OPDC Utrecht betreft dit het bieden van een passende onderwijsplek voor leerlingen met een complexe gestapelde problematiek en voor het project Schoolloopbanen zowel de aansluiting tussen PO en VO als het verbeteren van de uitstroom naar het MBO en het voorkomen van voortijdig schoolverlaten. In 2015 is in het kader van PO-VO ook een subsidie toegekend voor een onderzoek naar schaduwkeuzes. De subsidies zijn conform de gestelde doelen in 2015 volledig besteed.

Van de subsidies die over meerdere jaren zijn toegekend, is aangegeven welk gedeelte in 2014 en 2015 is besteed. De middelen die rechtstreeks doorgestort worden naar MBO instellingen en andere samenwerkingsverbanden zijn via de balans gelopen.

**Verantwoording Gemeente Subsidies
2015**

Jaar	Dossiernr. Gem.Utrecht	Deel Project	Beschikking	Besteed tbv exploitatie ultimo 2014	Besteed tbv exploitatie 2015	Saldo 31-12- 2015
2015	2299035	OPDC	763.502		763.502	
2015	2299035	OPDC	39.780		36.500	
2015	2299117	Pass. Onderwijs	48.000		48.000	
2015	2302731	SLPOVO	200.000		200.000	
2015	2685172	SLPOVO	72.600		72.600	
2015	2303414	SLVOMBO	150.000		150.000	
2013/2015	2013-457-826	SLVOMBO	439.000	389.000	50.000	
2014/2015	2014-460-3144	SLVOMBO	311.000	311.000	311.000	
2015/2016	2855747	SLVOMBO	285.000		78.000	207.000
2015	3054704	US/PAO	25.000		25.000	

1. *Preventie en signalering*

In de sterke basis vormt het onderwijs een belangrijke basisvoorziening. Het onderwijs heeft een belangrijke functie in het vroegtijdig signaleren van problemen, het vormgeven van een veilige leefomgeving en een positief pedagogisch klimaat en het onderhouden van goede contacten met de ouders van leerlingen zodat jongeren vanuit partnerschap worden bijgestaan in hun ontwikkeling. Hoe sterker de basis, hoe groter de kans dat problemen worden voorkomen of vroegtijdig worden opgelost. Om vanuit de gezamenlijke visie te werken aan een sterke basis is investeren en ondersteunen van krachtige professionals in de basisvoorziening essentieel. De schoolbesturen zijn primair verantwoordelijk voor het realiseren van een sterke basis op de scholen. Maatstaf daarbij is de standaard voor de basisondersteuning die door alle schoolbesturen is onderschreven. Tegelijkertijd is er een onderlinge afhankelijkheid, waardoor er ook een verantwoordelijkheid ligt bij de professionals rondom de school om mee vorm te geven aan deze sterke basis in de school.

2. *Doorgaande schoolloopbanen*

De overgangsmomenten van voorschool naar primair onderwijs, van primair onderwijs naar voortgezet onderwijs, en van voortgezet onderwijs naar MBO, zijn kwetsbare momenten in de schoolloopbaan van leerlingen. Zeker voor leerlingen met een zorg- of ondersteuningsbehoefte. Gemeenten en samenwerkingsverbanden geven samen vorm aan een systeem dat zorgt voor een goede (warme) overdracht van leerlingen en effectieve uitwisseling van relevante onderwijs- en hulpverleningsgegevens.

3. *Integrale samenwerking*

Om te komen tot 'één kind, één gezin, één plan' wordt gewerkt aan een integrale samenwerking tussen ondersteuners in de school en zorgpartners buiten de school. Het onderwijs geeft de integrale samenwerking vorm door aan iedere school vaste kernpartners te koppelen, die adviseren bij ondersteuningsvragen. De gemeenten geven dit vorm door de zorg generalistischer te organiseren dichtbij kinderen en gezinnen. Vanaf 2015 is er in Utrecht een stedelijk dekkend netwerk aan buurtteams.

4. *Integrale toewijzing/toegang*

Voor sommige leerlingen is de ondersteuningsbehoefte dusdanig complex dat inzet van gespecialiseerde vormen van ondersteuning en/of hulpverlening nodig is. Het samenwerkingsverband is verantwoordelijk voor het arrangeren van passende onderwijsondersteuning. De gemeenten zijn verantwoordelijk voor het bieden van passende zorgondersteuning. Ambitie is om arrangementen waarin onderwijs en specialistische zorg worden gecombineerd, zo integraal, effectief en efficiënt mogelijk te organiseren. Dubbele diagnostiek moet worden voorkomen. Nu er meer zicht komt op de wijze waarop de toegang wordt georganiseerd tot specialistische ondersteuning en/of hulpverlening, is de volgende stap om op basis daarvan nadere uitwerking te geven aan integrale toewijzing naar onderwijszorgarrangementen. De transitie van delen van de AWBZ en de GGZ naar gemeenten wordt hierbij nauw betrokken. Gemeenten en het onderwijsveld maken nadere afspraken over het aanbod en de bekostiging van de ondersteuning in de sterke basis en in de 'steunlaag' rond de school.

5. *Voorkomen van (langdurig) thuiszitten*

Iedere leerling heeft recht op passend onderwijs. Voor iedere leerling is het de wettelijk verplichting van het schoolbestuur om vorm te geven aan een passende plek in het onderwijs, al dan niet in combinatie met een ondersteuningsarrangement. Daarnaast werken de samenwerkingsverbanden doorlopend aan een dekkend passend aanbod in de stad. In enkele gevallen is er sprake van een dusdanig complexe ondersteuningsbehoefte dat het lastig is om een passende plek in het onderwijs te vinden. Het komt voor dat leerlingen tijdelijk niet deelnemen aan het onderwijs ('thuiszitten'), terwijl ze leerplichtig zijn. Leerplicht heeft hierin een belangrijke rol. Door goede samenwerking tussen onderwijs, gemeenten en (jeugd)zorgpartners kan voor deze leerlingen een integraal onderwijs- en ondersteuningsplan worden gemaakt en onderwijs en ondersteuning op maat worden geboden, waardoor leerlingen het onderwijs kunnen blijven volgen.

6. *Werken naar Vermogen/arbeidsparticipatie*

Het onderwijs heeft de opdracht leerlingen op te leiden tot een startkwalificatie, of - indien dat niet realistisch is - tot het voor de leerling haalbare uitstroomniveau (arbeid, dagbesteding). Voor de gemeente is het van belang dat zoveel mogelijk jongeren na school aan de slag gaan. Vanuit de uitvoeringsnota participatie 'Werken aan Werk' werken gemeente, onderwijs en werkgevers samen aan maximale participatie van jongeren. Hierbij is er specifieke aandacht voor een goede aansluiting tussen onderwijs en arbeidsmarkt of dag activering van kwetsbare jongeren. Binnen het kader van passend onderwijs is er vooral aandacht voor een goede aansluiting tussen onderwijs en arbeidsmarkt of dag activering voor leerlingen met specifieke ondersteuningsbehoeften. Dit zijn leerlingen met het uitstroomprofiel arbeid en dag activering, waarvoor aangepast werk of dagactivering nodig is.

7. Afstemming passend onderwijs en leerlingvervoer

De gemeente heeft als wettelijke taak het verzorgen van leerlingvervoer. Wenselijk is om de verordening leerlingvervoer aan te laten sluiten op de nieuwe wettelijke kaders en de principes van Passend Onderwijs. Hierbij staat de ondersteuningsbehoefte van de leerling centraal. Aandachtspunt is hoe er binnen de financiële kaders die voor leerlingvervoer beschikbaar zijn maatwerk geleverd kan worden aan leerlingen met een ondersteuningsbehoefte.

8. Afstemming passend onderwijs en onderwijshuisvesting

De gemeente maakt met de samenwerkingsverbanden afspraken over een dekkend aanbod aan voorzieningen. Voor zover passend onderwijs effect heeft op onderwijshuisvesting worden hier afspraken over gemaakt tussen gemeente en samenwerkingsverbanden. In Utrecht is afgesproken dat de ondersteuningsplannen van de samenwerkingsverbanden PO en VO leidend zijn voor de huisvestingsafspraken met betrekking tot passend onderwijs in het Meerjaren Plan Onderwijshuisvesting (MPO).